

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

04.01 – МКР. 1666 “С” 2022.11.07. 019.ПЗ

НУБІП України

ШИП АНАТОЛІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА

НУБІП України

2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ННІ неперервної освіти і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувач кафедри

публічного управління, менеджменту
інноваційної діяльності та дорадництва
д.держ.упр., доцент Сергій ПРИПІКО

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТУ

ШИПІН АНАТОЛІЮ ВОЛОДИМИРОВИЧУ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

(шифр і назва)

Світлина програма «Управління інноваційною діяльністю»

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: «Управління інноваційною
діяльністю аграрних підприємств»

затверджена наказом ректора НУБіП України від 07.11.2022р. №1666 «С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру 2023.11.03

Рік, місяць, число

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи

Праці українських та зарубіжних учених, довідникові видання, статистичні дані, статистичні дані, інтернет-ресурси, фактичні дані досліджуваних підприємств.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
2. ОЦІНКА ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНИЙ СФЕРІ
3. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ІНІЦІАТИВАМИ В АГРОВИРОБНИЦТВІ

Дата видачі завдання «13» листопада 2022р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

Тереза МИКИЦЕЙ

Завдання прийняв до виконання

Анатолій ШИПІН

АНОТАЦІЯ

Шитт А.В. Управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств

У магістерській роботі "Управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств" було проведено дослідження сучасного інноваційного процесу на підприємстві та вивчено ключові аспекти управління інноваціями.

Досліджено тісний взаємозв'язок між стратегічним та інноваційним управлінням, а також визначено, що інноваційна діяльність підприємств вимагає безперервного впровадження інновацій та адаптації, що може потребувати організаційних, економічних та виробничих змін.

У першому розділі розглядаються теоретичні аспекти управління інноваційною діяльністю в аграрній сфері. Визначаються основні поняття та принципи, які допомагають розуміти сутність інновацій, їхнє значення та вплив на ефективність сільського господарства. Детально аналізуються основні компоненти управління інноваційними процесами, включаючи

стратегічне планування, розробку бізнес-планів, мотивацію персоналу та інші аспекти, які впливають на успішну реалізацію інновацій у сільському господарстві.

Другий розділ "Аналіз, та напрями формування інноваційної діяльності в аграрній сфері" має на меті розгляд і аналіз сучасного стану інноваційної діяльності в аграрній сфері України.

Третій розділ допоможе створити конкретний план дій для стратегічного розвитку інноваційної діяльності в агровиробництві України, спрямований на забезпечення сталого і успішного впровадження інноваційних рішень у сільському господарстві.

Дослідження завершується висновками про ключову роль сучасного інноваційного процесу на агропідприємствах, та рекомендаціями для підприємств, які планують впровадження таких систем.

Ключові слова: інноваційна діяльність, агропідприємства, автоматизація, управління, підприємство, ефективність.

НУБІП України

В
Р
Д
У
Я

1
1
2
3

С
Т
Н
В
А
П

Р
С
В
В
А
П

В
П
С
В
С
В
С

В
В
В
В
В
В

В
В
В
В
В
В

В
В
В
В
В
В

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ

НУБІП України

РОЗДІЛ 2. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОЦІНКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В

НУБІП України

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ

НУБІП України

Обґрунтування стратегічного прогнозування для вдосконалення

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Сучасна аграрна сфера України зіткнулася з рядом важливих викликів та завдань, вирішення яких необхідне для підвищення конкурентоспроможності та стійкості галузі в умовах глобальних змін. Одним із ключових факторів, що впливає на подальший розвиток аграрного сектору, є інноваційна активність та здатність впроваджувати новаторські рішення. Поступове впровадження ринкових методів і принципів господарювання в Україні викликало необхідність дослідження та імплементації інноваційних процесів, які успішно функціонують у світовому сільському господарському виробництві.

Інновації, що охоплюють техніко-технологічні, організаційно-економічні та інші заходи, спрямовані на досягнення успіху в бізнесі, є потенційними можливостями для підвищення ефективності виробництва. Важливим фактором для успішного впровадження інновацій є система управління цими процесами. Управління інноваційними процесами в аграрному секторі повинно базуватися на стратегічних напрямках розвитку сільського господарства, враховуючи особливості регіонів, можливості наукових досягнень та ресурси.

Задля розвитку аграрного сектору економіки важливо мати ефективну систему управління інноваційними процесами аграрних підприємств. У такому контексті, важливо визначити основні поняття, такі як "інновація" і "інноваційний процес", і об'єкт дослідження. Управління інноваційними процесами вимагає організації, планування та керування нововведеннями з метою підвищення конкурентоспроможності галузі. Ця стратегія повинна враховувати пріоритетні напрями розвитку сільського господарства з урахуванням регіональних особливостей та можливостей втілення нових напрямків науки та техніки.

Управління інноваційними процесами в аграрній сфері охоплює інтереси багатьох аграрних підприємств і потребує підтримки наукових установ, технологічних агентств, державних та приватних інноваційних структур. Ці організації відіграють важливу роль у розробці бізнес-планів,

організації та впровадженні інноваційних рішень на аграрних підприємствах.

Розглядати управління інноваціями в аграрній галузі допомагає нам краще розуміти потенціал розвитку і підвищення конкурентоспроможності аграрного

сектору, що є надзвичайно важливим для забезпечення продовольчої безпеки

та подолання економічних викликів в Україні.

Тема "Управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств" набула надзвичайної актуальності у контексті постійних змін у світовій економіці та глобальних викликів, зокрема, змін клімату, демографічних

процесів, технологічних інновацій та міжнародної конкуренції. Стабільність

та успішність аграрного сектору в Україні значною мірою залежать від

здатності впроваджувати інновації в усіх аспектах діяльності – від виробництва до управління та маркетингу.

Основною метою даного дослідження є докладний аналіз та розкриття

головних аспектів у темі "Управління інноваційною діяльністю аграрних

підприємств". Важливо з'ясувати роль та значення системи управління інновацій виробництва, планування та досягненні спільної мети впровадженні іноваційного виробництва в аграрній сфері.

Ця робота спрямована на дослідження найбільш сучасних підходів та

практичних рішень щодо ефективного управління інноваціями у сільському

господарстві. Основний акцент буде зроблено на просуванні інноваційного виробництва та розкритті його ролі у підвищенні конкурентоспроможності та

стабільності аграрного сектору.

У подальших розділах роботи буде розглянуто практичні аспекти

впровадження інновацій в аграрному виробництві та надані рекомендації щодо оптимальних стратегій та інструментів управління інноваційними процесами.

НУБІП України

Актуальність теми

Тема стає актуальною через світові виклики і тенденції, такі як зростаюче населення, зміни в кліматі, глобальний ринок, споживацька обізнаність і технологічний прогрес. Аграрні підприємства в усьому світі повинні постійно адаптуватися до цих викликів і впроваджувати інновації для підвищення продуктивності, покращення якості продукції та збереження ресурсів.

Успішне управління інноваційними процесами стає ключовим фактором для досягнення конкурентної переваги на глобальному ринку. Тому ця тема має

важливе значення як для окремих країн, так і для світової продовольчої безпеки та сталого розвитку.

Додатково, актуальність теми "Управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств" в глобальному контексті полягає в особливостях інновацій в цій галузі. Аграрна сфера має свої унікальні виклики, такі як питання ресурсоемності, регулювання продовольчої безпеки та екологічний вплив. Інновації в аграрній сфері не обмежуються лише новими технологіями та продуктами, вони також включають у себе нові методи управління ресурсами, створення стійких агропрактик і збереження біорізноманіття.

Ця особливість інновацій в аграрній сфері створює додатковий попит на дослідження та розробки в цьому напрямку. Управління інноваціями в аграрній сфері стає інтегральною частиною сучасного сільського господарства, яка впливає на всі аспекти цього сектора, включаючи економіку, екологію, соціальні аспекти та глобальні виклики.

Отже, актуальність теми полягає не лише в загальних глобальних тенденціях, але й у специфіці інновацій в аграрній сфері та їхньому впливі на сталість розвитку сільського господарства та глобальну продовольчу безпеку.

НУБІП України

Мета і завдання дослідження.

Метою дослідження є аналіз і вивчення інноваційних процесів у сільському господарстві та розробка стратегій та методів управління інноваціями, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності та ефективності аграрних підприємств.

З метою дослідження інноваційних процесів в аграрних підприємствах та управління ними було сформульовано наступні завдання:

визначити сутність, роль і значення інноваційних процесів в умовах структурної перебудови сільського господарства.

визначити пріоритетні напрямки впровадження енергозберігаючих технологій в аграрному секторі.

провести комплексну оцінку нових організаційно-економічних форм матеріально-технічного забезпечення сільського господарства.

визначити ефективність управління інноваційними проектами в аграрній сфері.

визначити можливі шляхи та методи залучення інвестицій для підтримки інновацій в сільському господарстві.

В результаті дослідження планується розробити стратегії та методи управління інноваціями в сільському господарстві, які сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності та ефективності аграрного сектору.

Об'єктом дослідження є процес активізації управління інноваційної діяльності та впровадження ресурсозберігаючих інноваційних технологій аграрних підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств.

Методи дослідження.

В роботі було використано загально-наукові методи дослідження, зокрема

аналіз літератури і документів: вивчення наукових робіт, публікацій та документів, пов'язаних із сферою інновацій у сільському господарстві.

Це дозволить вам отримати теоретичну базу та контекст для вашого дослідження.

експертні опитування і інтерв'ю: Проведення інтерв'ю та опитувань серед експертів і фахівців з ТОВ НПЦ УКРАЇНА для отримання інформації про їхній досвід і погляди на інновації в аграрній сфері.

аналіз фінансових даних: Дослідження фінансових звітів компанії для оцінки обсягів інвестицій у інноваційні проекти, ефективності таких проектів та їх впливу на діяльність підприємства.

цінка ресурсо- та енергозберігаючих технологій: Вивчення методів і технологій, які можуть зменшити споживання ресурсів та покращити енергоефективність в аграрному секторі.

стратегічне прогнозування: Розробка стратегічних прогнозів для інноваційного розвитку агровиробництва та оцінка доцільності впровадження інноваційних рішень.

порівняльний аналіз інноваційних практик: Порівняльне дослідження інноваційних практик ТОВ НПЦ УКРАЇНА з аналогічними компаніями або секторами національного аграрного господарства.

статистичний аналіз даних: Обробка статистичних даних та проведення кореляційних досліджень для визначення впливу інновацій на ключові показники діяльності.

Інформаційною базою дослідження стали:

Документації компаній: Документація компанії включає в себе офіційні документи, які стосуються інноваційної діяльності, такі як бізнес-плани, стратегії розвитку, звіти про реалізацію проектів та фінансові звіти. Вона надає поглиблений огляд інноваційних ініціатив та результатів компанії.

• **Відомості та досвід інноваційної діяльності співробітників:**

Відомості та досвід, отримані від співробітників, можуть включати в себе інформацію про конкретні проекти, які вони проводили, їхні

рекомендації щодо управління інноваціями, а також власні спостереження та думки.

- **Електронні ресурси та Інтернет-джерела:** Ці джерела можуть включати веб-сайти, бази даних, наукові статті та інші електронні ресурси, які містять інформацію про тенденції в інноваційному галузі, нові технології та методи управління інноваціями. Вони надають можливість порівнювати практику компанії зі світовими стандартами.

- **Внутрішні звіти та дослідження:** Внутрішні звіти і дослідження можуть включати в себе результати аналізу ефективності інноваційних проєктів, інформацію про проблеми, з якими стикається компанія, та спроби внутрішнього удосконалення.

- **Інтерв'ю та опитування:** Опитування ключових фахівців та управлінців можуть включати в себе відповіді на запитання щодо їхнього розуміння інновацій, підходів до управління ними та їхнього досвіду.

- **Публікації та дослідження:** Існуючі дослідження та публікації можуть надати вам інформацію про те, як компанія порівнюється з іншими гравцями на ринку, а також про ключові виклики та можливості в галузі інновацій.

За допомогою цього спектру інформації досліджено інноваційну діяльність агрокомпаній з різних точок зору та проведено об'єктивний аналіз їх розвитку та стратегій у цій сфері.

Структура та обсяг роботи. Магістерська кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг роботи складає 106 сторінок комп'ютерного тексту, у тому числі: найменування.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРИХ ПІДПРИЄМСТВ

Характеристики розвитку та основи інноваційної діяльності

Інновації є важливим стимулом для розвитку сільського господарства, оскільки вони дозволяють на пряму підвищити продуктивність, конкурентоспроможність та стійкість галузі. Однак розвиток інновацій у сільському господарстві має свої особливості: Сільські підприємства часто мають обмежені фінансові можливості для досліджень та впровадження інновацій.

Забезпечення фінансування і ресурсів є ключовою особливістю інноваційного розвитку в сільському господарстві. Державна підтримка, гранти, партнерства та фінансові інструменти можуть сприяти залученню необхідних ресурсів. Збільшення попиту сільських господарів на інновації вимагає інформування та навчання щодо нових технологій та їх переваг. Для цього потрібна інформаційна робота та освіта. Співпраця між сільськими підприємствами, дослідницькими установами, урядовими структурами та іншими гравцями є важливою для обміну знань та ресурсів. Це сприяє швидкому впровадженню інновацій. Залучення сільських господарів до досліджень та освіти щодо інновацій допомагає підвищити рівень свідомості та готовність до впровадження нових підходів.

Система моніторингу та оцінки результатів інновацій дозволяє визначити, які інновації є найбільш успішними та спрямованими на досягнення стратегічних цілей. Принципи інноваційної діяльності в сільському господарстві включають фінансову підтримку, партнерства, підвищення обізнаності, співпрацю та систему моніторингу для створення сприятливого середовища для інновацій та досягнення розвитку галузі.

Особливості розвитку та принципи інноваційної діяльності в аграрній сфері є важливими аспектами для підвищення ефективності та конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва в Україні.

Давайте звернемо увагу на деякі ключові аспекти розвитку інноваційної діяльності в аграрній сфері:

підвищення продуктивності: Однією з головних мет цілей інновацій в сільському господарстві є підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції. Інновації можуть включати в себе впровадження нових сортів рослин, більш ефективних методів подиву та добрив, а також автоматизацію виробництва.

стійкість до змін клімату: У зв'язку зі змінами клімату сільське господарство стикається з новими викликами. Інновації можуть допомогти створити більш стійкі та адаптовані до змін умови вирощування сільськогосподарських культур.

модернізація інфраструктури: Інновації можуть включати в себе не лише нові технології виробництва, але й модернізацію сільської інфраструктури, такої як дороги, зберігання продукції та мережі поставок.

цифрова трансформація: Використання цифрових технологій, таких як сільськогосподарські інформаційні системи, дрони та сучасні системи моніторингу, може покращити управління господарством та допомогти виробникам приймати більш обгрунтовані рішення.

партнерства та інноваційні мережі: Розвиток інновацій у сільському господарстві вимагає співпраці між господарствами, науковими установами, державними органами та іншими зацікавленими сторонами. Спільні інноваційні мережі можуть сприяти обміну знань і ресурсів.

фінансування і підтримка: Для стимулювання інновацій в аграрній сфері важливо мати ефективну систему фінансування та підтримки для сільських підприємств та дослідницьких проєктів.

світа та навчання: Розвиток інновацій вимагає підготовки кадрів, які розуміють сучасні технології та можуть їх впроваджувати. Інновації включають в себе не лише технічні аспекти, але і керування та підприємництво.

НУБІП України
тимулювання попиту на інновації. Для того, щоб інновації стали популярними серед фермерів, важливо створити інцентиви та механізми для стимулювання попиту на нові технології та практики.

НУБІП України
Оглядаючи ці основні аспекти, можна зробити висновок, що інноваційна діяльність в аграрній сфері є ключовим чинником для досягнення стійкого та конкурентоспроможного розвитку сільського господарства.

НУБІП України
Впровадження нововведень допоможе підвищити продуктивність, стійкість до змін, ефективність та якість сільськогосподарської продукції, що є важливим завданням для України, яка має великий потенціал у цій галузі.

НУБІП України
Розвиток інновацій в аграрній сфері може допомогти забезпечити продовольчу безпеку, збільшити виробництво та підвищити якість сільськогосподарської продукції, що є важливими завданнями для розвитку сільського господарства в Україні.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Засоби та підходи до управління інноваційною діяльністю підприємств

На рівні підприємства існують різні методи та технології управління інноваційним розвитком, які дозволяють досягати позитивних результатів у контексті аграрної сфери України. До таких методів і технологій можна віднести:

- SWOT-аналіз. Цей аналіз допомагає ідентифікувати сильні та слабкі сторони підприємства, а також визначити можливості та загрози в зовнішньому середовищі. Після аналізу підприємство може приймати стратегічні рішення щодо інноваційного розвитку.
- Стратегічне планування. Розробка стратегій і планів дій для досягнення конкретних інноваційних цілей, враховуючи як внутрішні, так і зовнішні фактори. Це допомагає визначити шляхи розвитку та обрати пріоритети.
- Управління портфелем проектів. Вибір та пріоритизація інноваційних проектів на основі їх потенційного внеску у розвиток підприємства. Це дозволяє збалансувати ризики та можливості.
- Внутрішні інновації. Сприяння культурі інновацій всередині підприємства. Створення стимулюючого середовища, де співробітники вносять ідеї та долучаються до інноваційних проектів.
- Зовнішні інновації. Співпраця з іншими організаціями, включаючи університети, стартапи та дослідницькі установи. Це може включати технологічну трансферу та спільні дослідження.
- Вимірювання та оцінка. Розробка ключових показників продуктивності для вимірювання результатів інноваційних проектів. Це допомагає визначити, як добре функціонують інновації.
- Впровадження інновацій. Впровадження інновацій в різні бізнес-процеси підприємства, включаючи виробництво, управління ланцюгом постачання та маркетинг.
- Захист інтелектуальної власності. Захист прав на створені інновації, щоб захистити їх від копіювання та конкуренції.

- **Моніторинг конкурентів і ринкового середовища.** Слідкування за конкурентами та оцінка ринкового контексту для визначення можливостей для інновацій.

Зазначені методи і технології можуть бути застосовані в аграрній сфері України, де інновації (рис 1.1) можуть призвести до значних переваг. *Ось приклади застосування цих методів і технологій в аграрній сфері:*

- **SWOT-аналіз:** Сільськогосподарське підприємство виявило, що має великий доступ до землі та досвідчений персонал (сильні сторони), але стикається зі зниженням цін на сільськогосподарську продукцію на світовому ринку (загрози). З урахуванням цього, підприємство розробило стратегію збільшення внутрішньої ефективності та диверсифікації продукції для зменшення ризиків.

- **Стратегічне планування:** Фермерське господарство визначило, що основним стратегічним завданням є збільшення врожаїв та впровадження екологічно чистих методів обробки землі. Для досягнення цих цілей, підприємство розробило план дій, включаючи впровадження сучасних сільськогосподарських технологій та використання органічних добрив.

- **Управління портфелем проєктів:** Крупна аграрна корпорація вибрала кілька інноваційних проєктів, включаючи розробку нового сорту культур та автоматизацію виробничих процесів. Ця стратегія дозволяє компанії диверсифікувати свої інновації та ризики.

- **Внутрішні інновації:** Фермерське господарство створило команду співробітників, які виконують функцію інноваційних агентів. Ця команда активно залучена до збору ідей та впровадження інноваційних практик в господарську діяльність.

- **Зовнішні інновації:** Агропідприємство встановило партнерство з науковими установами та університетами для обміну знаннями та доступом до нових технологій в галузі сільського господарства.

• **Вимірювання та оцінка:** Фермерське господарство використовує ключові показники продуктивності, такі як врожай за гектаром і якість продукції, для вимірювання результатів інноваційних проєктів та їх впливу на прибуток.

• **Впровадження інновацій:** Господарство впроваджує інновації в сфері автоматизації виробничих процесів, включаючи використання сучасної сільськогосподарської техніки та систем моніторингу.

• **Захист інтелектуальної власності:** Господарство зареєструвало патенти на нові сорти рослин, розроблені власними зусиллями, для захисту своїх інтелектуальних прав.

• **Моніторинг конкурентів і ринкового середовища:** Фермерське господарство аналізує конкурентів та ринкову ситуацію, щоб визначити потенційні можливості для розширення своєї присутності на ринку.

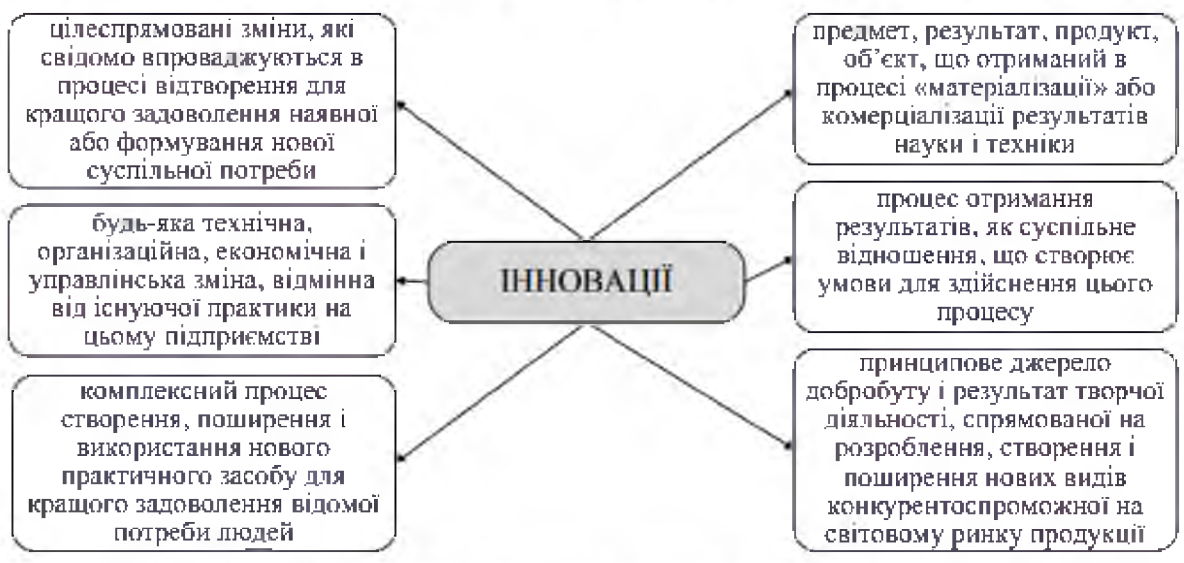

Рис. 1.1. Альтернативні підходи до розуміння інновацій

Усі ці методи і технології сприяють інноваційному розвитку в аграрній сфері України та допомагають підприємствам досягати стійкого росту і конкурентної переваги. Управління інноваційним розвитком на підприємствах аграрної сфери України є важливою умовою для їхнього успіху та сталості.

Застосування методів та технологій управління інноваціями дозволяє досягнути низку важливих переваг, включаючи підвищення

конкуренцеспроможності, збільшення продуктивності, розширення ринків, зменшення ризиків та збереження сталості.

Основні функції управління інноваційним розвитком включають аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, визначення напрямків інноваційного розвитку, вибір сегментів ринку, аналіз і оцінку ризиків, формування організаційної структури управління та багато інших завдань.

Поряд із цим, інноваційне управління має враховувати особливості аграрної сфери, включаючи вплив природних факторів, технологічні виклики та екологічні стандарти.

Важливою є підтримка державних та регіональних органів управління, які можуть створити сприятливі умови для розвитку інновацій та забезпечити необхідну інфраструктуру та ресурси.

Загалом, успішне управління інноваційним розвитком підприємств аграрної сфери в Україні вимагає цільового та комплексного підходу, з використанням найсучасніших методів і технологій, а також урахування економічних, екологічних і соціальних аспектів.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Забезпечення організаційно-економічного інноваційного розвитку аграрних підприємств

Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємства виключає в себе різні аспекти (Рис 1.2), що стосуються управління ресурсами, фінансуванням інновацій, створенням необхідної інфраструктури, формуванням інноваційної культури та правовими аспектами

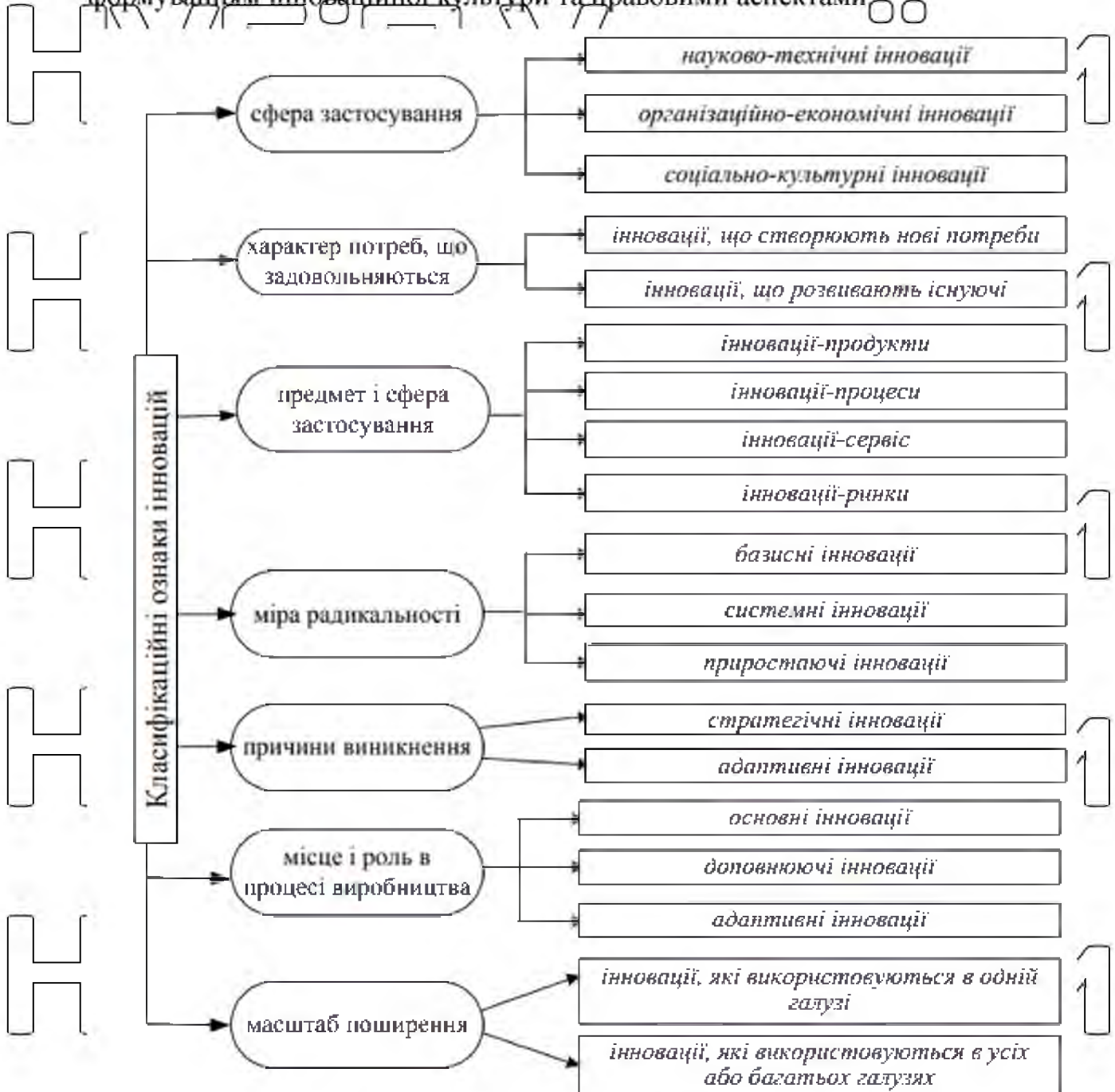

Рис 1.2 Аспекти класифікації інновацій

Для успішного інноваційного розвитку підприємства ці аспекти мають вирішальне значення. Нижче розглянуті ключові питання організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємства:

- **Управління ресурсами:** Підприємство повинно раціонально використовувати свої людські, фінансові, матеріальні і інші ресурси для реалізації інноваційних проєктів. Це включає в себе правильний вибір та найм спеціалістів, розподіл бюджету на дослідження і розвиток, а також забезпечення необхідною технічною базою.

- **Фінансування інновацій:** Для інноваційних проєктів потрібні фінансові ресурси. Підприємство повинно розглядати різні джерела фінансування, такі як внутрішні резерви, кредити, інвестиції, гранти, тощо. Ключовим аспектом є розробка фінансового плану для інноваційних проєктів та ефективний контроль за витратами та результатами.

- **Інфраструктура інноваційного розвитку:** Підприємство повинно створити необхідну інфраструктуру для проведення досліджень, розробки та впровадження інновацій. Це може включати в себе науково-дослідні лабораторії, спеціалізоване обладнання, інкубатори та ін.

- **Інноваційна культура:** Важливо створити середовище, в якому працівники підприємства сприймають інновації як норму та є готовими вносити нові ідеї. Інноваційна культура вимагає відкритості, сприяння ідей, навчання на помилках та відсутності страху перед ризиком.

- **Правові аспекти:** Підприємство повинно мати належне юридичне забезпечення для захисту інтелектуальної власності, укладення патентів і ліцензій, а також відповідність всім законам та нормативам, що стосуються інновацій.

- **Стратегія і планування:** Підприємство повинно розробити чітку стратегію і планування інноваційного розвитку, які відповідають його короткостроковим та довгостроковим цілям. Ці документи визначають

НУБІП України

пріоритетні напрямки, бюджет та терміни реалізації інноваційних проєктів.

Забезпечення організаційно-економічних аспектів інноваційного розвитку підприємства є ключовим елементом для досягнення успіху в цій галузі. Воно дозволяє оптимізувати використання ресурсів, забезпечити

НУБІП України

сталість та збільшити ефективність інноваційних проєктів. Доповнюючи відповідь, варто зазначити, що організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємства вимагає комплексного підходу та

взаємодії всіх відділів та структур внутрішньої організації.

НУБІП України

- **Людські ресурси:** Залучення висококваліфікованих спеціалістів та їхній постійний професійний розвиток є важливими факторами для успішної реалізації інноваційних проєктів. Співробітники повинні бути мотивовані до створення нових ідей та впровадження їх.

НУБІП України

- **Фінансування:** Для забезпечення стабільного фінансування інноваційних проєктів підприємство повинно виявити джерела фінансування, зокрема, залучення інвесторів, залучення кредитів, а також максимізувати внутрішні фінансові резерви.

НУБІП України

- **Співробітництво:** Важливим аспектом є співробітництво з науковими установами, іншими підприємствами, стартапами та іншими гравцями на ринку. Це може сприяти обміну знаннями та технологіями, а також спільному розробленню проєктів.

НУБІП України

- **Моніторинг і контроль:** Постійний моніторинг та контроль за реалізацією інноваційних проєктів дозволяють вчасно виявляти можливі проблеми та коригувати стратегію, щоб досягти поставлених цілей.

- **Правовий аспект:** Забезпечення дотримання всіх законів та нормативів, які стосуються інновацій, є обов'язковим для уникнення правових проблем та ризиків.

НУБІП України

Інноваційний розвиток підприємства варто визначати як процес спрямованої закономірної зміни стану підприємства, що залежить від інноваційного потенціалу цього підприємства та джерелом якого є інновації,

що створюють якісно нові можливості для подальшої діяльності підприємства на ринку. Інновації дозволяють підприємству реалізувати своє уміння знаходити нові рішення, ідеї та у результаті винаходів, що веде до створення конкурентних переваг і розвитку на ринку. Цей процес інноваційного розвитку може охоплювати різні аспекти, включаючи розробку нових продуктів або послуг, впровадження технологічних змін, зміни у виробничих процесах та стратегічних рішень.

Він є ключовим чинником для забезпечення довгострокової стійкості та конкурентоспроможності підприємства на постійно змінному ринковому середовищі. (Рис. 1.3)

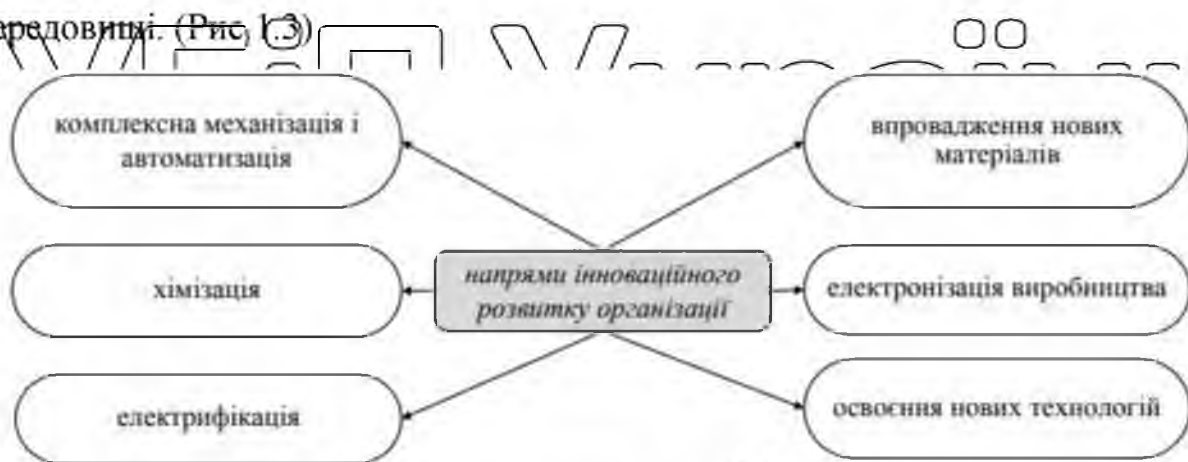

Рис 1.3 Зміни у напрямках інноваційного розвитку організації

В цілому, організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємства є важливим елементом конкурентоздатності та здатності адаптуватися до змін на ринку. Цей аспект повинен бути вбудований у стратегію підприємства та розвиватися паралельно з технічними та науковими аспектами інновацій.

Висновки до першого розділу

В результаті аналізу першого розділу, присвяченого теоретичним засадам управління інноваційною діяльністю, можна побачити, що інновації в сучасному бізнесі є важливим фактором розвитку та конкурентоздатності підприємств. Вони дозволяють створювати нові можливості та відкривати нові горизонти росту, а також зберігати позиції на ринку.

Для успішного управління інноваціями існують різноманітні методи та технології, які включають стратегічне планування, дослідження і розвиток, управління портфелем проектів, внутрішні та зовнішні інновації, фінансування та вимірювання результатів. Підприємство повинно також розглядати організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку, включаючи організаційні зміни, розвиток людських ресурсів, фінансове забезпечення та співробітництво.

Успішне впровадження інновацій допомагає підприємству залишатися конкурентоздатним та відкриває нові можливості для сталого росту та розвитку в умовах сучасного бізнесу. Таким чином, інновації стають ключовим інструментом для досягнення успіху на ринку.

Загальний висновок з першого розділу може бути сформульований так: ефективне управління інноваціями стає стратегічним завданням для будь-якого підприємства в сучасних умовах. Інновації дозволяють підприємствам адаптуватися до змін на ринку, впроваджувати нові продукти та технології, забезпечувати конкурентоспроможність та здатність до сталого росту.

Застосування методів та технологій управління інноваціями, включаючи стратегічне планування, дослідження і розвиток, управління портфелем проектів і інші, дозволяє підприємствам раціонально використовувати ресурси, ефективно співпрацювати з зовнішніми стейкхолдерами і досягати успішних результатів.

Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку є важливим аспектом у цьому процесі, оскільки воно включає в себе управління

змiнами, розвиток кадрового потенцiалу, фiнансування та співробітництво з іншими стейкхолдерами.

Отже, для підприємства важливо створити систему управління інноваціями, що враховує його потреби та можливості, та допомагає досягти конкурентних переваг на ринку. Управління інноваціями повинно бути

інтегрованою частиною стратегічного планування та діяльності підприємства в цілому. Агросфера України визначається як галузь, що відіграє критично важливу роль у національній економіці та забезпечує продовольчу безпеку

країни. Інноваційний розвиток агросфери України визнається як ключовий фактор для її стійкого розвитку та конкурентоспроможності.

Однак, лише невелика частина підприємств та організацій в агросфері України може бути визнана інноваційними. Головною відмінністю

інноваційних підприємств агросфери є їх орієнтація на постійну роботу над новими агропродуктами та послугами. Вони відзначаються внутрішнім

розумінням суті інновацій та управлінням процесами створення нововведень в сільському господарстві. Інноваційні підприємства в агросфері України

розглядають створення інновацій як основний бізнес-процес, тоді як більшість організацій розглядають це як окрему функцію.

Узагальнюючи, інновації у сільському господарстві та агробізнесі України є ключовим чинником для підвищення продуктивності, сталого

розвитку та конкурентоспроможності галузі в глобальному масштабі. Реалізація інноваційних підходів допомагає вирішувати виклики та досягати

нових вершин у розвитку агросфери України.

РОЗДІЛ 2. ТЕНДЕНЦІ ТА ОЦІНКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В цьому розділі розглядаються основні виклики та можливості для розвитку інновацій в сільському господарстві, а також визначаються пріоритетні напрями для формування інноваційної політики та практики в аграрній галузі.

Аграрна сфера України є важливим сектором економіки, який забезпечує населення продовольством, сировиною для промисловості та іншими аграрними продуктами. Проте, для досягнення стабільності та конкурентоспроможності на світовому ринку, аграрна галузь потребує інноваційного розвитку.

Таблиця 2.1

Фактори успішного інноваційного розвитку підприємства

№ п/п

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Фактори успішного інноваційного розвитку підприємства, які були наведені, є важливими для агросфери. У сільському господарстві та агробізнесі також існують внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на ефективність інноваційної діяльності.

НУБІП України

Успішний інноваційний розвиток агропромислових підприємств вимагає уважного аналізу і врахування цих факторів, що дозволяє досягти конкурентної переваги та стабільності в агросфері.

НУБІП України

НУБІП України

Огляд інноваційної діяльності в Україні

Аналіз розвитку інноваційної діяльності в Україні в аграрній сфері свідчить про наявність певних викликів та можливостей для подальшого розвитку інновацій в цій галузі.

Україна має значний потенціал для інновацій у сільському господарстві, оскільки ця галузь є однією з важливих у національній економіці.

Аналіз розвитку інноваційної діяльності в Україні:

Україна має значний потенціал для розвитку інноваційної діяльності, але існують ряд чинників, які впливають на цей процес:

Загальний індекс інноваційного розвитку: Україна знаходиться на 47 місці за загальним індексом інноваційного розвитку, що свідчить про наявність певних можливостей для розвитку інновацій.

Витрати на дослідження та розвиток (R&D): Україна витрачає менше коштів на R&D в порівнянні з іншими країнами Європи, що обмежує розвиток інноваційних проєктів. Проте висока інфляція може ще більше скоротити фінансові ресурси для цієї галузі.

Недостатність фінансування: Збільшення інфляції може ускладнити доступ до фінансового капіталу для інноваційних підприємств через вищі процентні ставки. Це вимагає пошуку альтернативних джерел фінансування, таких як власні інвестиції та залучення інвесторів.

Конкурентоспроможність на зовнішніх ринках: Зростання витрат на виробництво через інфляцію може вплинути на конкурентоспроможність українських товарів на міжнародних ринках.

Підвищення конкурентоспроможності може вимагати інноваційних підходів до оптимізації виробництва та витрат.

Інноваційні ініціативи: Умови високої інфляції та воєнного конфлікту можуть спонукати уряд і підприємства до більш активної підтримки інноваційних ініціатив для збереження економічного росту та безпеки.

Важливо створити програми фінансування, покращити законодавче середовище та збільшити інвестиції у науку та технології.

инок праці: Збільшення інфляції може вплинути на заробітну плату працівників і вимагати від компаній інноваційних підходів до утримання талановитого персоналу.

Загальна ситуація свідчить про потенціал України в інноваціях, але існують внутрішні та зовнішні фактори, такі як інфляція і війна, які впливають на цей розвиток. Україна повинна розглядати ці фактори як виклики, але й можливості для вдосконалення своєї інноваційної політики та ресурсо- та ризикового управління для підтримки інноваційної діяльності в країні.

Таблиця 2.2

Структура аграрної галузі в Україні та основні сегменти, які потребують інновацій:

Сегмент аграрної галузі	Опис	Потреба в інноваціях	Переваги	Недоліки
Рослинництво	Вирощування зернових, олійних культур, овочів та фруктів	Нові сорти та гібриди, покращені методи обробітку та добрива	Збільшення врожайності, покращення якості продукції	Високі витрати на дослідження та розробку, можливість впливу на навколишнє середовище
Тваринництво	Вирощування та розведення тварин для м'яса, молока та яєць	Покращені годівельні методи, генетика та утримання тварин	Збільшення виробництва м'яса та молока, підвищення якості продукції	Високі витрати на генетичні дослідження, вимоги до здоров'я тварин

НУБІП України

Агротехнології	Розробка та використання сільськогосподарських технологій	Покращені методи обробітку ґрунту та вирощування рослин, сучасні технології	Підвищення продуктивності, зменшення витрат ресурсів	Високі витрати на придбання та впровадження нового обладнання
Сільське господарство	Сільський розвиток, агротуризм, диверсифікація господарської діяльності	Розробка нових програм сільського розвитку та агротуризму, стійкість до змін та захворювань	Збільшення доходів сільських громад, покращення інфраструктури	Високі витрати на реалізацію нових програм, потреба в державній підтримці
Харчова промисловість	Виробництво та переробка сільськогосподарської сировини в продукти харчування	Нові технології переробки, зберігання та транспортування харчових продуктів	Розробка нових продуктів і пакувань, розширення ринків збуту	Високі витрати на модернізацію виробництва та відповідність вимогам безпеки

Загальний висновок полягає в тому, що аграрний сектор в Україні потребує інновацій для підвищення продуктивності та якості продукції, а також для зменшення витрат. Однак інновації супроводжуються високими витратами на дослідження, розробку та впровадження, і можуть мати негативний вплив на навколишнє середовище або вимагати державної підтримки. Тому важливо розвивати інновації у сільському господарстві розумно і з урахуванням конкретних потреб кожного сегменту.

- Україна виявляє зростання інтересу до інновацій в аграрному секторі, що відображається в збільшенні кількості інноваційних проєктів та інвестицій в цей сектор.

- Однак, існує проблема низького рівня інноваційної активності серед аграрних підприємств через фінансові, правові та інституційні обмеження.

- Необхідно вдосконалити насамперед законодавство, розширити сфери грантів, створити сприятливі умови кредитування та сприятливе середовище для розвитку інновацій в аграрному секторі.

Насамперед хоту відзначити як приклад іноваційного виробництва в Україні, компанію – Kernel. Kernel – провідний у світі та найбільший в Україні виробник та експортер соняшникової олії, ключовий постачальник сільськогосподарської продукції з регіону Чорноморського басейну на світові

ринки. Свою продукцію Kernel експортує більш ніж у 80 країн світу. 3 листопада 2007 року акції компанії торгуються на Варшавській фондовій біржі. Компанія Kernel активно діє в аграрному секторі України, обробляючи близько 560 тисяч гектарів поживних чорноземів. Основні культури, які вирощуються,

включають кукурудзу, пшеницю, соняшник та сою. Однак важливо відзначити, що компанія інтенсивно впроваджує інноваційні підходи для поліпшення сільськогосподарських процесів. До них входять:

- Використання GPS-керованих систем для точного відбору ґрунтових проб та агрохімічного аналізу ґрунту.
- Метеомоніторинг для стеження за погодними умовами та їх впливом на вирощувані культури.
- Використання дронів і квадрокоптерів для аеріального моніторингу полів.
- Супутниковий моніторинг для отримання точної інформації про стан та розвиток посівів.
- Впровадження агродиспетчеризації для ефективного керування ресурсами та процесами в аграрному виробництві.

- Картографування врожайності, що дозволяє визначити ефективні методи збільшення врожаю.

Ця система точного землеробства стала основою для розвитку великих обсягів даних (Big Data) та створення інтегрованої інформаційної системи s, яка базується на штучному інтелекті. Ці інноваційні підходи допомагають компанії оптимізувати виробництво, підвищити врожайність та ефективність, що є ключовим для успіху в аграрному секторі.

Хочу розглянути сновні аспекти іновационного виробництва компанії:

ernel активно впроваджує інноваційні технології в сільське господарство.

Це включає в себе використання GPS-керованих систем для аналізу ґрунту, метеомоніторинг, використання дронів та супутниковий моніторинг стану полів. Такі технології допомагають підвищити продуктивність і зменшити витрати в сільському господарстві.

компанія володіє найсучаснішими заводами з переробки олійних культур, де використовуються високотехнологічні обладнання та європейські стандарти управління якістю та екології. Це дозволяє виробляти високоякісну олію та інші продукти.

ernel розробила і впровадила систему точного землеробства, яка стала драйвером для освоєння Big Data. Ця система дозволяє компанії збирати та аналізувати великі обсяги даних для покращення сільського господарства.

компанія не тільки збільшує обсяги виробництва, але й розширює свій асортимент продукції, включаючи бутильовану олію.

Інноваційна діяльність Kernel сприяє покращенню продуктивності та конкурентоспроможності українського сільського господарства та переробної промисловості. Компанія впроваджує сучасні технології, співпрацює з фермерами та партнерами та допомагає розвивати аграрний сектор України.

НУБІП УКРАЇНИ

SWOT-аналіз Kernel

Сильні сторони (Strengths)

1. Провідна позиція на ринку

2. Велика мережа закупівлі продукції

Інноваційні підходи до сільськогосподарського виробництва

4. Ефективна логістика та інфраструктура

5. Глибоководні портові термінали

"Можливості (Opportunities)" та "Загрози (Threats)" є двома з чотирьох складових аналізу SWOT, який використовується для оцінки стратегічного положення підприємства. Отже, аналіз "Можливостей" та "Загроз" допомагає підприємству розробити стратегію, щоб використовувати можливості та захищатися від загроз на ринку.

Оцінка стратегічного положення підприємства

Можливості (Opportunities)

Зростаючий світовий попит на продукцію сільськогосподарства

НУБІП України

2. Можливості розширення експорту

НУБІП України

3. Впровадження нових інновацій та технологій

НУБІП України

4. Зростаючий попит на органічну продукцію

НУБІП України

5. Розвиток додаткових сегментів ринку сільськогосподарської продукції

SWOT-аналіз допомагає виокремити сильні та слабкі сторони компанії, а також ідентифікувати можливості та загрози, які впливають на її бізнес. Знання цих факторів допомагає у формуванні стратегії та прийнятті рішень для подальшого розвитку компанії. Знання цих аспектів допомагає компанії сформулювати свою стратегію на основі внутрішніх і зовнішніх факторів.

НУБІП України

Ідентифікувати можливості для росту та розвитку.
Зробити плани для зменшення ризиків і недолків.
Адаптуватися до змін на ринку та реагувати на них.

Цей аналіз допомагає компаніям бути більш об'єктивними в оцінці своєї ситуації та приймати кращі рішення для свого подальшого розвитку.

НУБІП України

Принципи менеджменту - це основні концепції і підходи, які визначають, як ефективно керувати організацією чи бізнесом. Наразі розглянемо особливості ведення агробізнесу в компанії Kernel (Таблиця 2.5).

Основні принципи менеджменту, що застосовуються в Kernel

Принцип менеджменту	Опис
1. Систематичний підхід	Усі рішення та дії у компанії базуються на системному аналізі та урахуванні взаємозв'язків між різними аспектами бізнесу.
2. Спрямованість на результати	Всі проекти та дії спрямовані на досягнення конкретних результатів та відповідні бізнес-цілі компанії.
3. Участь персоналу	Персонал відчуває свою важливість у процесі прийняття рішень та розвитку компанії і бере участь у формуванні стратегії та вдосконаленні процесів.
4. Орієнтація на клієнта	Всі дії та інновації спрямовані на задоволення потреб та очікувань клієнтів.
5. Постійне вдосконалення	Компанія прагне постійно вдосконалювати свої процеси та продукти за допомогою інновацій та нових технологій.
6. Планування та контроль	Керівництво активно використовує планування та контроль для визначення стратегії та вимірювання результатів.
7. Прозорість та відкритість	Внутрішні та зовнішні комунікації засновані на прозорості та відкритості, що сприяє довірі та ефективному спілкуванню.
8. Відповідальність	Кожен працівник несе відповідальність за виконання своїх обов'язків та досягнення результатів.

Ці принципи менеджменту допомагають Kernel досягати ефективності, забезпечувати якість продукції та послуг, розвивати інновації та підтримувати партнерські відносини з клієнтами та персоналом

Принципи корпоративного управління в Kernel.

Приклад	Опис
Орієнтація на інновації	Kernel активно впроваджує інноваційні технології в усі сфери своєї діяльності. Це допомагає підвищити продуктивність та конкурентоспроможність компанії.
Стратегічні партнерства	Kernel партнерує з тисячами виробників сільськогосподарської продукції. Ця співпраця дозволяє компанії ефективно використовувати ресурси та надавати комплексні рішення для партнерів.
Використання сучасних технологій	Kernel активно впроваджує сучасні технології в сільське господарство, виробництво та логістику. Це допомагає підвищити ефективність та якість процесів.
Контроль якості	Kernel працює над покращенням контролю якості своєї продукції та процесів виробництва. Високі стандарти якості дозволяють компанії задовольняти потреби клієнтів.
Інноваційні дослідження	Компанія інвестує в дослідження та розробки нових сортів рослин, що дозволяє покращувати врожайність та стійкість до шкідників.
Ефективна логістика	Kernel має власні портові термінали та елеватори, що дозволяє забезпечити ефективну логістику та швидку перевалку зернових культур.
Дотримання стандартів	Компанія дотримується європейських стандартів управління якістю, охорони довкілля та безпеки праці, що сприяє покращенню якості та сталості виробництва.

У цілому, компанія Kernel в Україні демонструє ріст та потенціал розвитку, але також відзначається різницею в фінансових показниках між різними сегментами її діяльності. Додатково до зазначеного в аналізі компанії

Kernel, можна розглянути такі аспекти:

Об'єм, тис. тонн у різних галузях виробництва

Таблиця 2.7

Під
ФР2020

озді
л

Пере
робк

а
олій
них

куль

тур

Інфр
астр

укту

ра і

трей
динг

Агро

бізн

ес

За наданими даними компанія Ketnet в Україні відзначається різними обсягами виробництва в різних галузях:

переробка олійних культур: У 2021 році обсяг переробки олійних культур скоротився на 10% порівняно з 2020 роком. Це може бути пов'язано з різними чинниками, такими як урожайність або зміни в попиті на олійні культури.

інфраструктура і трейдинг: Галузь інфраструктури і трейдингу показала помірний приріст обсягу на 1% у 2021 році. Це свідчить про стабільну діяльність у цьому сегменті бізнесу

агробізнес: Галузь агробізнесу зафіксувала зменшення обсягу на 13% у 2021 році. Можливо, це пов'язано з різними агрокліматичними умовами

НУБІП України

Нерозподілені витрати

НУБІП України

Всього

Оцінка фінансової продуктивності є важливим інструментом для оцінки

НУБІП України

того, наскільки ефективно підприємство або проект використовує свої фінансові ресурси для досягнення мети або прибутку. Результати оцінки фінансової продуктивності надають важливі відомості для управління фінансами та прийняття рішень. З таблиці видно, що за рік з 2020 по 2021 рік

НУБІП України

компанія Kernel виявила значний ріст показників EBITDA, що означає значний ріст фінансової продуктивності. Оцінка EBITDA за цим періодом зростає з 443 мільйонів доларів США в 2020 році до 929 мільйонів доларів США в 2021 році, що відображає ріст у 2.1 раза.

НУБІП України

Щодо прикладу Компанії Kernel, можна зауважити, що ця компанія активно впроваджує інновації в аграрному секторі, орієнтуючись на стратегічні цілі та потреби ринку. Вона використовує сучасні технології, вдосконалює виробничі процеси та допомагає розвивати аграрний сектор в

Україні.

НУБІП України

НУБІП України

Оцінка ефективності операційної діяльності компанії. (Маржа EBITDA)

Підрозділ

ФР2020

Переробка олійних культур

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Інфраструктура і трейдинг

Агробізнес

Отже, з оцінки маржі EBITDA видно, що підрозділ "Інфраструктура і трейдинг" та "Агробізнес" показали значний ріст ефективності своєї операційної діяльності у 2021 році, тоді як підрозділ "Переробка олійних культур" відзначився спадом прибутковості.

Подивимося на підсумки огляду інноваційної діяльності в Україні на прикладі компанії Kernel:

Усе інновацій в Україні зростає, особливо в аграрному секторі. Компанія Kernel є однією з провідних учасниць цього процесу. Вона впроваджує широкий спектр інноваційних рішень, починаючи від GPS-

керуваної системи для відбору ґрунтових проб і агрохімічного аналізу ґрунту, закінчуючи використанням дронів, супутниковим моніторингом та агродиспетчеризацією.

Інноваційна інфраструктура стає дедалі важливішою. Kernel використовує GPS-керувані системи, дрони, супутниковий моніторинг та інші інноваційні інструменти для покращення якості та ефективності своєї сільськогосподарської діяльності. Це сприяє збільшенню врожайності та зменшенню витрат, що є важливими факторами в умовах зростаючої конкуренції.

Привлечення іноземних інвестицій до сільського господарства в Україні стає більш активним. Компанії, як Kernel, є прикладом того, як іноземні інвестиції можуть сприяти розвитку сільського господарства та інноваціям у країні.

Завдяки інноваціям та новітнім технологіям, Україна має можливість стати одним із лідерів у світі в сфері сільського господарства та експорту сільськогосподарської продукції. Для досягнення цієї мети важливо продовжувати інвестувати в інновації та підтримувати компанії, які активно працюють у цьому напрямку.

Компанія Kernel також сприяє створенню інноваційної культури серед своїх працівників, надихаючи їх на пошук нових рішень та ініціатив. Важливою рисою їхнього підходу є готовність до співпраці та партнерства з іншими суб'єктами галузі, що дозволяє їм об'єднувати зусилля та обмінюватися ідеями.

За допомогою стратегічного прогнозування, компанія Kernel може приймати обґрунтовані рішення та адаптувати свою стратегію до швидкозмінних умов ринку та технологічних новацій. Це дає їм конкурентну перевагу та допомагає підтримувати стабільний ріст в аграрному секторі.

Загалом, на основі прикладу Kernel можна зробити висновок, що інновації грають важливу роль в аграрному секторі, а компанії, які ефективно

управляють інноваціями, мають більше можливостей для досягнення успіху та ведення галузі до майбутнього розвитку.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Аналіз стратегій управління інноваційними проектами в аграрній сфері

Дослідження методів управління інноваційними проектами в аграрній сфері є важливим завданням, оскільки цей сектор потребує постійних покращень та інновацій для підвищення продуктивності та конкурентоспроможності.

У контексті агросфери, захисні інноваційні стратегії можуть включати орієнтацію на збереження і покращення якості і ефективності існуючих аграрних продуктів і технологій, а також захист ринкової частки вже наявних агропродуктів. Наприклад, підприємства агросфери можуть шукати шляхи покращення якості своєї сільськогосподарської продукції, оптимізації виробництва та зниження витрат. Наступальні інноваційні стратегії в агросфері можуть включати розширення асортименту сільськогосподарських продуктів, впровадження нових технологій у сільське господарство, розробку та виробництво нових видів продукції, а також активний пошук конкурентних переваг, наприклад, шляхом підвищення якості, розширення географії збуту та ефективної маркетингової діяльності. Зокрема, наступальні інновації можуть включати розробку нових сортів рослин, удосконалення методів зрошення та внесення добрив, впровадження цифрових технологій для моніторингу сільськогосподарських процесів тощо. Такі стратегії (Рис 2.1) допомагають розширювати можливості і конкурентоспроможність агропродуцентів в умовах сучасного ринкового середовища.

Отже, аналіз інноваційних стратегій в агросфері вказує на важливість розвитку та впровадження інновацій у сільському господарстві. Захисні інноваційні стратегії допомагають підприємствам агросфери зберегти і покращити якість та ефективність існуючої продукції, а також захистити свою частку на ринку. Наступальні інноваційні стратегії сприяють розширенню асортименту продукції, використанню нових технологій та активному пошуку конкурентних переваг.

Так, інновації є ключовим елементом розвитку агросфери, і вони можуть відігравати важливу роль у забезпеченні сталого сільського господарства та задоволенні потреб сучасного ринку продукції.

Захищені інноваційні стратегії	Наступальні інноваційні стратегії
Інноваційна політика підприємства	
Пасивна, адаптаційна, інноваційна діяльність спрямована на утримання здобутих конкурентних позицій	Активна, інноваційна діяльність спрямована на досягнення технічного та ринкового лідерства
Інноваційний потенціал	
Інноваційна діяльність спрямована на нарощування інноваційного потенціалу та поліпшення показників господарської діяльності	За наявності високих ресурсних, науково-технічних можливостей інноваційна діяльність спрямована на ефективне використання наявного інноваційного потенціалу
Рівень ризику	
Інноваційна діяльність підприємства в умовах низького рівня ризику	Інноваційна діяльність в умовах підвищеного рівня ризику
Вид інновацій	
Незначні модифікації в таких напрямках інноваційної діяльності, як управління та соціально-психологічна робота з персоналом	Нововведення радикальні з використанням власних наукових розробок, модернізація та реорганізація
Стратегічна позиція підприємства	
Незначна доля на ринку, невелика конкуренція	Стійка позиція на ринку, наявність монополії або олігополії

Рис 2.1 Узагальнююча характеристика типів інноваційної стратегії в агросфері

Управління інноваційними проектами у сфері сільського господарства включає в себе впровадження спеціалізованих методів інноваційного менеджменту для досягнення успіху у створенні та впровадженні нових ідей та технологій. Нижче наведено кілька ключових методів управління інноваційними проектами в аграрній галузі:

Управління проектом:

- Створення проектного офісу або команди для керування інноваційним проектом
- Визначення чітких метеою, завдань та графіка виконання проекту.
- Впровадження методів управління ризиками та контролю витрат.

Залучення експертів:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Взаємодія з агрономами, ветеринарами, генетиками та іншими спеціалістами для покращення сільськогосподарських методів та генетики тварин.
- Впровадження консультацій та співпраці з науковими установами.

Фінансування та ресурси:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Забезпечення фінансування для досліджень та розробок.
- Раціональне використання ресурсів та інфраструктури для проведення досліджень.

Підтримка від держави:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Використання пільг та субсидій для інноваційних проєктів у сільському господарстві.
- Участь у державних програмах для стимулювання інновацій.

Вимірювання результатів:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Вимірювання виробничих показників, таких як врожайність, виробництво молока чи м'яса, та їх порівняння зі стандартами галузі.
- Оцінка впливу інновацій на економічну прибутковість.

Створення мереж інновацій:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Залучення аграрних підприємств до спільних проєктів та об'єднання для обміну знаннями та досвідом.
- Розвиток партнерств з іншими галузями (наукові установи, технологічні компанії) для спільного проведення досліджень та впровадження інновацій.

Заохочення інноваційного духу:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Створення системи стимулювання та нагородження працівників за інноваційні ідеї та досягнення.

- Забезпечення навчання персоналу та підтримки для розвитку

НУВБІП УКРАЇНИ

- нових навичок.
- підвищення інформованості:

НУБІП УКРАЇНИ

- Поширення інформації про інноваційні проекти та досягнення у сільському господарстві.
- Залучення громадськості до підтримки інновацій в аграрній галузі.

Ці методи спрямовані на забезпечення ефективного управління інноваційними проектами в аграрній сфері та сприяння розвитку сільського господарства через впровадження нововведень. Для успішної реалізації інновацій у цьому секторі важливо враховувати специфіку сільськогосподарських потреб та особливості взаємодії з навколишнім середовищем.

Таблиця 2.9.0 Методи управління інноваціями в аграрній галузі, що застосовуються в різних країнах:

Метод управління інноваціями	Опис	Приклади країн, де використовується
Інвестиції в дослідження і розробку	Виділення фінансових ресурсів для наукових досліджень і розробок в сільському господарстві	США, Китай, Європейський союз
Залучення науковців та експертів	Співпраця з фахівцями та науковцями для розробки та впровадження інновацій	Нідерланди, Ізраїль, Австралія
Технологічні підприємства	Розробка та постачання сучасних агротехнологій та обладнання	Канада, Японія, Німеччина
Сільськогосподарські кооперативи	Об'єднання сільськогосподарських підприємств для спільного використання ресурсів та інновацій	Фінляндія, Данія, Швейцарія

Державна підтримка	Надання державних субсидій, грантів та інших заходів для стимулювання інновацій	Норвегія, Франція, Іспанія
Мережі інновацій та обмін досвідом	Об'єднання фермерів, науковців та підприємців для обміну ідеями та інноваціями	Швеція, Велика Британія, Ірландія
Залучення молоді до сільського господарства	Сприяння зацікавленості молоді у сільському господарстві через гранти та освітні програми	Швейцарія, Нова Зеландія, Корея

Ці методи можуть варіюватися в кожній країні залежно від потреб та ресурсів, проте вони спрямовані на покращення сільського господарства через інновації та підвищення продуктивності та стійкості галузі.

Управління інноваційними проектами в аграрній сфері вимагає спеціалізованого підходу і методів. Ефективне планування, впровадження та контроль інноваційних проектів є важливим етапом у розвитку сільського господарства. Необхідно надавати підтримку та навчання персоналу з управління інноваційними проектами.

Аналіз стратегій управління інноваційними проектами в аграрній сфері вимагає комплексного підходу та оцінки різних аспектів. Для проведення аналізу було проведено оцінку діяльності компанії ТОВ «НПЦ Україна».

Компанія "ТОВ "НПЦ УКРАЇНА" (або "NPZ Україна") є важливим учасником аграрного сектору України та спеціалізується на декількох видах діяльності, включаючи оптову торгівлю зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин. Компанія заснована у 2017 році і розташована в Києві.

Важливі факти щодо компанії "NPZ Україна" включають наявність унікальних гібридів, які відповідають потребам українського ринку, а також кваліфіковану команду спеціалістів, які працюють у різних регіонах України. Компанія активно проводить

дослідження в Україні та Німеччині для надання компетентних рекомендацій щодо вирощування культур.

"NPZ Україна" спеціалізується на селекції та постійно вдосконалює свій портфель гібридів та сортів. Компанія також надає професійний супровід на всіх етапах вирощування, що допомагає

клієнтам досягати кращих результатів у своїй сільськогосподарській діяльності.

Цілому, "NPZ Україна" відзначається своєю глибокою експертизою у галузі селекції та інновацій, що робить її важливим

гравцем на ринку сільськогосподарських послуг в Україні.

Аналіз стратегій управління інноваційними проєктами на основі компанії "NPZ Україна" включає наступні ключові аспекти:

елекція та дослідження:

- Компанія активно займається селекцією та насінництвом для створення нових гібридів та сортів сільськогосподарських культур. Це важлива складова їх інноваційної діяльності.
- Ведуться постійні дослідження в кліматичних умовах України для адаптації сортів та гібридів до місцевих потреб.

овітні технології:

- Компанія активно впроваджує новітні технології в селекційний процес та виробництво, включаючи біотехнологічні дослідження та молекулярні маркери.
- Використання сучасних методів дозволяє створювати більш стійкі та високоврожайні сорти.

ахист результатів:

- Компанія встановлює заходи для захисту інтелектуальної власності, що дозволяє їй контролювати використання своїх селекційних досягнень та насінневої продукції.

артнерські відносини:

НУВБІП УКРАЇНИ

- "NPZ Україна" співпрацює з агровиробниками та партнерами в Україні, що допомагає впроваджувати інноваційні рішення на практиці.

- Вони співпрацюють з дистриб'юторами та агропідприємствами для розповсюдження своєї продукції.

НУВБІП УКРАЇНИ

валіфікований персонал:

- У компанії працює кваліфікована команда спеціалістів, які мають глибокий досвід у селекції та насінництві.

поживачам:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Компанія активно співпрацює з клієнтами та надає їм професійний супровід на різних етапах вирощування сільськогосподарських культур.

онтроль якості:

НУВБІП УКРАЇНИ

- Великий акцент робиться на контролі якості насінневої продукції, що забезпечує високу якість та надійність продукції.

озвиток ринків:

НУВБІП УКРАЇНИ

- "NPZ Україна" має представництва в різних країнах, що дозволяє розширювати свої ринки та забезпечувати міжнародну конкурентоспроможність.

НУВБІП УКРАЇНИ

Аналіз стратегій управління інноваційними проектами компанії "NPZ Україна" показує, що вони активно інвестують у дослідження, розвиток та

впровадження новітніх технологій у свою селекційну та насінницьку діяльність. Вони дбають про захист своєї інтелектуальної власності та підтримують партнерські відносини з агровиробниками та дистриб'юторами. Компанія має кваліфікований персонал і надає клієнтам професійний супровід на всіх етапах вирощування сільськогосподарських культур.

НУВБІП УКРАЇНИ

Їхні інновації включають в себе використання біотехнології та молекулярних маркерів для покращення селекційних процесів, що допомагає створювати більш стійкі та високоврожайні сорти ріпаку та інших культур.

НУВБІП УКРАЇНИ

Компанія активно співпрацює з партнерами у різних країнах, що дозволяє їй розширювати свої ринки та забезпечувати свою міжнародну конкурентоспроможність. Вони також ретельно контролюють якість своєї насінневої продукції, що гарантує високу якість та надійність їхніх сортів та гібридів.

Усе це свідчить про те, що "NPZ Україна" має чітку інноваційну стратегію, спрямовану на розвиток та покращення якості своєї продукції, а також на підтримку своїх клієнтів та партнерів в агросекторі.

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

Фінансування інновацій в агровиробництві

Інвестування інноваційної діяльності в агровиробництві є важливим чинником для підвищення продуктивності та конкурентоспроможності сільського господарства. Інновації можуть включати в себе впровадження нових технологій, методів вирощування, генетично модифікованих організмів, а також розвиток нових продуктів та послуг. Інвестування в інновації в аграрному секторі в Україні, як і в інших країнах, є обов'язковою умовою для забезпечення сталого розвитку сільського господарства та відповіді на виклики, пов'язані зі змінами клімату та зростаючим попитом на продукти харчування.

Фінансова криза та великі збитки, завдані українській економіці в результаті воєнної агресії росії, разом із значним зростанням дефіциту державного бюджету, ускладнюють фінансування аграрного сектора відповідно до його поточних потреб, не кажучи вже про фінансування інноваційного розвитку. У зв'язку із сусідством України з країнами Європейського Союзу та з значною фінансовою підтримкою аграрного сектора країн-членів ЄС завдяки спільній аграрній політиці, стає очевидною необхідність розробки та впровадження ефективних механізмів фінансової підтримки українських сільськогосподарських виробників і сприяння інноваційному розвитку, щоб забезпечити конкурентоспроможність продуцентів сільськогосподарської продукції на європейських та світових ринках.

Фінансування інновацій в агровиробництві є ключовою складовою розвитку та вдосконалення сільського господарства. Компанії, такі як "NPZ Україна," активно інвестують значні кошти в дослідження сортів та гібридів на території України з метою визначити їх придатність до вирощування в українських умовах. Інвестування в інноваційні проекти в агросекторі передбачає:

дослідження та розробка нових гібридів і сортів: Компанії витрачають кошти на проведення наукових досліджень, які спрямовані на виведення

нових сортів та гібридів рослин, що відповідають вимогам і умовам українського ринку. Це включає в себе селекцію, вивчення генетичних особливостей, випробування сортів на демонстраційних полях тощо.

створення демонстраційних полів: Компанії інвестують у створення демонстраційних полів для агровиробників. Це дозволяє сільгоспвиробникам відразу оцінити продуктивність та якість нових сортів та гібридів.

півпраця з науковими установами: Компанії часто співпрацюють з науковими установами для проведення досліджень і розробок. Це дозволяє об'єднати науковий підхід і практичний досвід для створення інноваційних рішень в агросекторі.

провадження нових технологій: Фінансування інновацій включає інвестиції в нові технології, такі як сучасні системи зрошення, агроінформатика, супутниковий моніторинг та інші інструменти, що поліпшують ефективність сільськогосподарського виробництва.

підтримка агровиробників: Компанії надають підтримку та консультації агровиробникам щодо використання нових сортів та технологій, що допомагає максимізувати врожайність і прибутковість.

залучення інвестицій: Для фінансування інновацій в агровиробництві, компанії можуть залучати інвестиції від різних джерел, включаючи банки, інвестиційні фонди, державні програми підтримки та інших інвесторів.

Фінансування інновацій в агровиробництві є важливим кроком у розвитку сільського господарства та підвищенні його конкурентоспроможності. Це дозволяє сільським господарям використовувати сучасні підходи та технології, що сприяють підвищенню врожайності та якості продукції.

Загальні принципи фінансування інновацій в агровиробництві включають:

планування та бюджетування: Компанії повинні ретельно планувати свої інноваційні проекти, визначаючи необхідні ресурси та витрати. Це

включає в себе виділення коштів на дослідження, розробку, впровадження та масштабування нових ідей та технологій.

пошук фінансування: Компанії можуть звертатися до різних джерел фінансування, таких як банки, інвестиційні фонди, державні програми, гранти та інші. Важливо знаходити джерела, які відповідають потребам та специфіці інноваційних проєктів.

стратегічні партнерства: Укладання партнерських угод та співпраця з іншими компаніями, науковими установами та урядовими організаціями може забезпечити додаткові ресурси та експертизу для інноваційних проєктів.

ризик-менеджмент: Компанії повинні оцінювати та управляти ризиками, пов'язаними з інноваціями. Це включає в себе аналіз потенційних ризиків та розробку стратегій їх зменшення.

відстеження результатів: Важливо відстежувати результати інноваційних проєктів, визначати їх ефективність та вносити корективи в стратегії на основі набутих знань.

Фінансування інновацій в агровиробництві сприяє покращенню продуктивності та стійкості сільського господарства, а також сприяє розвитку нових ринків та підвищенню якості продукції. Компанії, які активно інвестують в інновації, зазвичай досягають більшого успіху та забезпечують свій ріст у довгостроковій перспективі.

На основі доступної інформації можна висловити загальну оцінку юридичної бази, на якій створена і функціонує організація "Товариство з обмеженою відповідальністю «НПЦ УКРАЇНА»" («NPZ UKRAINA» LLC). Варто зазначити, що точність цієї оцінки може бути більш об'єктивною з доступом до більш детальної юридичної документації, але спробуємо зробити загальні висновки на основі наданої інформації.

Організація "ТОВ «НПЦ УКРАЇНА»" є товариством з обмеженою відповідальністю і була заснована 31 травня 2017 року її директором на той

час була Марина Володимирівна Мосіневич, але пізніше позицію керівника
зайняв Рязановський Михайль.

У статутному капіталі компанії зазначено суму 7 500 000 грн що
свідчить про достатню фінансову базу організації.

Основним видом діяльності компанії є оптова торгівля зерном,
необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин. Також, з інших видів
діяльності можна виділити оброблення насіння для відтворення та пакування.

Для оцінки майнового стану ТОВ "НПЦ Україна" та визначення коефіцієнтів
зносу основних засобів і мобільності активів, давайте розглянемо наведені дані

за останні три роки.

Коефіцієнт зносу основних засобів для кожного року розраховується
наступним чином:

$$\text{Коефіцієнт зносу основних засобів} = \frac{\text{Знос основних засобів за рік}}{\text{Вартість основних засобів на початок року}} \times 100\%$$

Для 2022 року:

$$\text{Коефіцієнт зносу основних засобів} = \frac{1,842,000}{280,190,000} \times 100\% \approx 0.66\%$$

• Для 2021 року:

$$\text{Коефіцієнт зносу основних засобів} = \frac{11,971,000}{237,864,000} \times 100\% \approx 5.03\%$$

Для 2020 року:

$$\text{Коефіцієнт зносу основних засобів} = \frac{15,538,100}{331,040,300} \times 100\% \approx 4.70\%$$

Коефіцієнт мобільності активів для кожного року розраховується
наступним чином:

$$\text{Коефіцієнт мобільності активів} = \frac{\text{Рівень ліквідних активів}}{\text{Загальна вартість активів}} \times 100\%$$

Рівень ліквідних активів може бути різним в залежності від того, які
активи вважаються ліквідними. В даному випадку, використаємо загальну
вартість активів.

$$\text{Коефіцієнт мобільності активів} = \frac{331,040,300}{331,040,300} \times 100\% = 100\%$$

я

Це є оцінка коефіцієнта зносу основних засобів та коефіцієнта мобільності активів для ТОВ "НПЦ Україна" на основі наданої інформації за останні три роки. Коефіцієнт зносу для 2022 року низький, що може вказувати на обережне управління основними засобами. Коефіцієнти мобільності активів для всіх років дорівнюють 100%, що вказує на те, що активи компанії легко перетворюються на готівку, що може бути позитивним сигналом для фінансової стійкості. Зазначена інформація надає загальну картину фінансового стану організації протягом декількох років. Проте для проведення більш детального аналізу та точної оцінки майнового стану необхідна більш докладна інформація, така як фінансові звіти, баланси, звіти про прибуток і збиток, а також інші фінансові дані. Також важливо враховувати зміни в фінансовому стані компанії з часом та їх причини.

Таблиця 2.9.1

Оцінка майнового стану ТОВ "НПЦ Україна" на основі наданих фінансових даних

Рік	Дохід (грн)	Чистий прибуток

У цій таблиці представлені фінансові показники ТОВ "НПЦ Україна" за останні три роки, а також розраховані коефіцієнти зносу основних засобів та коефіцієнт мобільності активів на основі цих даних.

Коефіцієнт зносу для 2022 року дуже низький (0.66%), вказуючи на обережне управління основними засобами. Коефіцієнти мобільності активів для всіх років дорівнюють 100%, що вказує на легку ліквідність активів.

Загалом, на основі цих даних можна сказати, що ТОВ "НПЦ Україна" має стабільну фінансову базу та обережно використовує основні засоби. Ліквідність активів також висока, що є позитивним сигналом для фінансової стійкості компанії.

Для розрахунку показників майнового стану використовується декілька ключових показників, таких як рентабельність, ліквідність та ступінь фінансового левериджу. Ці показники допомагають оцінити ефективність використання власних ресурсів, ліквідність, фінансовий стан та ступінь залучених зобов'язань компанії.

Таблиця 2.9.2

Показники майнового стану ТОВ «НПЦ Україна»

Рік	Рентабельність власного капіталу	Рентабельність активів	Коефіцієнт ліквідності	Ступінь фінансового левериджу	Чистий оборотний капітал (грн)	Коефіцієнт автономії

Загалом, в 2022 році спостерігається зменшення прибутковості власного капіталу, але покращення ліквідності та збільшення ступеня фінансового левериджу. Також, вищий рівень чистого оборотного капіталу може свідчити про ефективніше управління оборотним капіталом компанії.

Фінансування інновацій в агровиробництві є важливою складовою для забезпечення конкурентоспроможності та розвитку компанії. Основні

висновки, які можна зробити з розрахунків фінансування інновацій для ТОВ "НПЦ Україна" на 2023 рік, включають таке:

Доходи від основної діяльності є основним джерелом фінансування інновацій, і рекомендовано виділити 80% від доходів, що складає 250,542,400 грн, для фінансування інновацій.

Власний капітал також може бути використаний для фінансування

інновацій та рекомендовано виділити 10% від доходів, що складає 31,317,800 грн, для цієї мети.

алучення кредитів та позик може допомогти в додатковому фінансуванні, і рекомендовано виділити 5% від доходів, що складає 15,658,900 грн, на ці цілі.

інші джерела коштів також можуть бути використані для покриття витрат на інновації, і рекомендовано виділити ще 5% від доходів, що складає 15,658,900 грн.

Розподіл коштів на інновації включає такі ключові елементи:

дослідження та розробка (20% від доходів): Дослідження нових технологій та продуктів може допомогти компанії впроваджувати інновації на ринку.

запуск інноваційного виробництва (30% від доходів): Витрати на впровадження нових продуктів чи технологій в виробництво можуть включати витрати на обладнання та процес виробництва.

маркетинг та продаж інноваційних продуктів (15% від доходів): Реклама та просування нових продуктів на ринку допоможе залучити споживачів.

формування резервів на майбутні інноваційні проекти (10% від доходів):

Резерв на майбутні розробки інновацій допоможе підтримувати розвиток компанії у майбутньому.

інші інноваційні ініціативи та витрати (25% від доходів): Це включає інші видатки, які можуть виникнути під час реалізації інноваційних проектів.

Загальний висновок полягає в тому, що компанія ТОВ "НПЦ Україна" має великий потенціал для фінансування інновацій, якщо вона використовує свої внутрішні ресурси та прибуток від основної діяльності для забезпечення росту та конкурентоспроможності на ринку агровиробництва.

Таблиця 2.9.3

Фінансування інновацій для ТОВ "НПЦ Україна" на 2023 рік

НУБІЛ ЦІЯННІ
УКРАЇНИ

НУБІЛ ЦІЯННІ
УКРАЇНИ

НУБІЛ ЦІЯННІ
УКРАЇНИ

НУБІЛ ЦІЯННІ
УКРАЇНИ

НУБІЛ ЦІЯННІ
УКРАЇНИ

НУБІЛ ЦІЯННІ
УКРАЇНИ

НУБІЛ ЦІЯННІ
УКРАЇНИ

НУБІП України

НУБІП України

У цій таблиці показано, які джерела коштів можуть бути використані для фінансування інновацій, і розподіл коштів на різні види інноваційних ініціатив.

НУБІП України

Доходи від основної діяльності, власний капітал, залучення кредитів та позик, а також інші джерела можуть становити джерела коштів. Розподіл коштів на окремі види інновацій допоможе забезпечити оптимальне використання ресурсів для досягнення високих цілей.

НУБІП України

Фінансування інновацій в агровиробництві ТОВ "НПЦ Україна" на 2023 рік можна оцінити як добре збалансоване та ефективне. Розподіл коштів на різні напрямки інновацій відображає стратегічний підхід до розвитку компанії та розширення її продуктового портфелю. Отже, кошти будуть витрачені на різноманітні інноваційні ініціативи, включаючи дослідження та розробку нових продуктів і технологій, покращення виробничих процесів, маркетинг та продаж нових продуктів, а також створення резервів для майбутніх інноваційних проєктів. Ці ініціативи сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності та прибутковості компанії.

НУБІП України

НУБІП України

Висновки до другого розділу

У другому розділі проведено аналіз інноваційної діяльності в аграрній сфері України, досліджено методи управління інноваційними проектами і розглядали питання інвестування в інноваційну діяльність в агровиробництві.

Засновуючись на аналізі інноваційної діяльності в аграрній сфері України та розгляді методів управління інноваційними проектами, а також враховуючи приклади діяльності компанії "KERNEL" та ТОВ "НПЦ Україна", можна зробити наступні висновки.

тан інноваційної діяльності в аграрній сфері України: Аграрний сектор України виявляє потенціал для інновацій та розвитку нових технологій. Однак існує потреба в більшій увазі до досліджень і розробок, щоб підвищити ефективність галузі та забезпечити її конкурентоспроможність на світовому ринку.

етоди управління інноваційними проектами: Методи управління проектами є важливими для успішної реалізації інноваційних ідей. Вони включають в себе планування, оцінку ризиків, контроль за витратами та виконанням завдань. Правильне управління проектами може значно підвищити ймовірність успіху інноваційних ініціатив.

нвестування в інноваційну діяльність в агровиробництві: Інвестування в інновації є важливим фактором розвитку аграрного сектора. Це включає в себе як власний капітал підприємства, так і залучення зовнішнього фінансування. Розробка ретельного бюджету для інноваційних проектів є ключовою для визначення джерел фінансування та забезпечення їх реалізації.

риклад ТОВ "НПЦ Україна": Приклад ТОВ "НПЦ Україна" демонструє, що ефективне управління інноваціями може призвести до покращення фінансових результатів компанії. Проаналізувавши фінансові дані та розподіл бюджету для інновацій, можна зробити висновок, що ця компанія вкладає значні зусилля в інноваційний розвиток і розраховує на позитивні результати.

важливість оцінки інноваційного потенціалу: Оцінка інноваційного потенціалу підприємства є кроком до розробки і впровадження інноваційних стратегій. Вона допомагає визначити можливості та загрози, а також встановити конкретні кроки для досягнення інноваційних цілей.

Загальний висновок полягає в тому, що інновації грають важливу роль у розвитку аграрного сектора України. Правильне управління інноваційними проектами та інвестування в них є ключовими факторами для досягнення успіху в галузі. Важливо вдосконалювати методи управління і віддавати

перевагу науково-дослідницькій роботі для впровадження нових технологій та продуктів.

Усі ці висновки демонструють важливість інноваційної діяльності в аграрній сфері України і підкреслюють те, що інновації є ключовим елементом розвитку та конкурентоспроможності цієї галузі. Продовження інвестування в інноваційні ініціативи, управління проектами та ретельний аналіз результатів є важливими аспектами досягнення успіху в агровиробництві.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ІНІЦІАТИВАМИ В АГРОВИРОБНИЦТВІ

Є важливим для формування конкретних стратегій та дій в аграрному секторі України, спрямованих на підтримку інновацій та забезпечення їх сталого розвитку.

Напрями розвитку інноваційної діяльності в агровиробництві:

- Розгляд потенційних галузей для інновацій в аграрному секторі (наприклад, сучасні технології, біотехнології, цифрові рішення).
- Визначення пріоритетів та стратегічних напрямів розвитку, які можуть найбільше призвести до зростання продуктивності та конкурентоспроможності.

Управління інноваційними проектами:

Розгляд методів управління інноваційними проектами в аграрному секторі.

Розробка планів проектів та моніторинг їхньої реалізації.

Вивчення прикладів кращої практики управління інноваційними проектами.

Фінансування інноваційної діяльності:

- Розгляд джерел фінансування інноваційних проектів в агровиробництві.
- Визначення можливостей отримання грантів, інвестицій та кредитів для розвитку інноваційних ініціатив.
- Розробка фінансових стратегій для забезпечення сталого розвитку інноваційної діяльності.

Партнерства та співробітництво:

Розгляд можливостей для укладання партнерських угод та співробітництва з іншими суб'єктами інноваційного середовища.

Роль інноваційних об'єднань, кластерів та асоціацій у сприянні інновацій в аграрному секторі.

Моніторинг та оцінка результатів:

- Розгляд методів моніторингу та оцінки результатів інноваційної діяльності.

- Визначення ключових показників ефективності та якості впроваджених інновацій.

Перспективні напрями інноваційної діяльності в агровиробництві

Сучасний стан інноваційної діяльності в агровиробництві в Україні і світі можна описати наступним чином:

Сучасний стан інноваційної діяльності в агровиробництві:

використання сучасних технологій: Сучасне агровиробництво все більше використовує технології, такі як сільськогосподарські дрони, датчики, сільськогосподарські роботи та цифрові платформи для моніторингу та оптимізації виробництва.

біотехнології: Використання біотехнологій включає в себе генетичний модифікацію рослин, створення стійких сортів, біологічні методи боротьби зі шкідниками та хворобами, а також біотехнологічні способи вирощування тварин.

дигітальна сільськогосподарська інформатика: Цифрова обробка даних і аналіз даних грають важливу роль у сучасному аграрному секторі. Вони допомагають у здійсненні прогнозів, плануванні та управлінні господарством.

поживачська орієнтація: Споживачі стають все більше вимогливими до продуктів харчування, і це стимулює агровиробників до впровадження інновацій в якості та безпеки продукції.

Загальний висновок полягає в тому, що інновації в аграрному секторі є ключовим фактором для підвищення продуктивності, стійкості та конкурентоспроможності. Сучасні агровиробники повинні бути готові впроваджувати нові інновації, використовувати сучасні технології та працювати в екологічно стійкому та споживачськи орієнтованому середовищі, щоб забезпечити успішну діяльність в майбутньому.

Перспективні шляхи розвитку інноваційної діяльності в агровиробництві:

дигітальна сільськогосподарська інформатика та Інтернет релей (IoT): Додаткова автоматизація та

збільшення обсягів даних у сільському господарстві може покращити управління ресурсами, врожайність та стійкість.

Кілька ключових пунктів, що стосуються цих інноваційних технологій:

автоматизація процесів: Використання IoT дозволяє автоматизувати багато аспектів сільського господарства, такі як полив, дозування добрив, виявлення та боротьба зі шкідниками, а також моніторинг виробництва та управління машинами. Це зменшує залежність від людської праці та підвищує продуктивність.

моніторинг та контроль (Фото 1.1): Датчики та IoT-пристрої можуть надавати детальну інформацію щодо стану рослин, ґрунту, тварин, погоди та інших аспектів виробництва. Це дозволяє фермерам приймати більш обґрунтовані рішення щодо управління господарством.

оптимізація використання ресурсів: Інформація, зібрана завдяки IoT, дозволяє ефективно використовувати воду, добрива та енергію, що сприяє зменшенню витрат та негативного впливу на навколишнє середовище.

прогнозування та попередження: IoT може бути використаний для прогнозування погоди та ризиків, таких як засуха чи захворювання рослин.

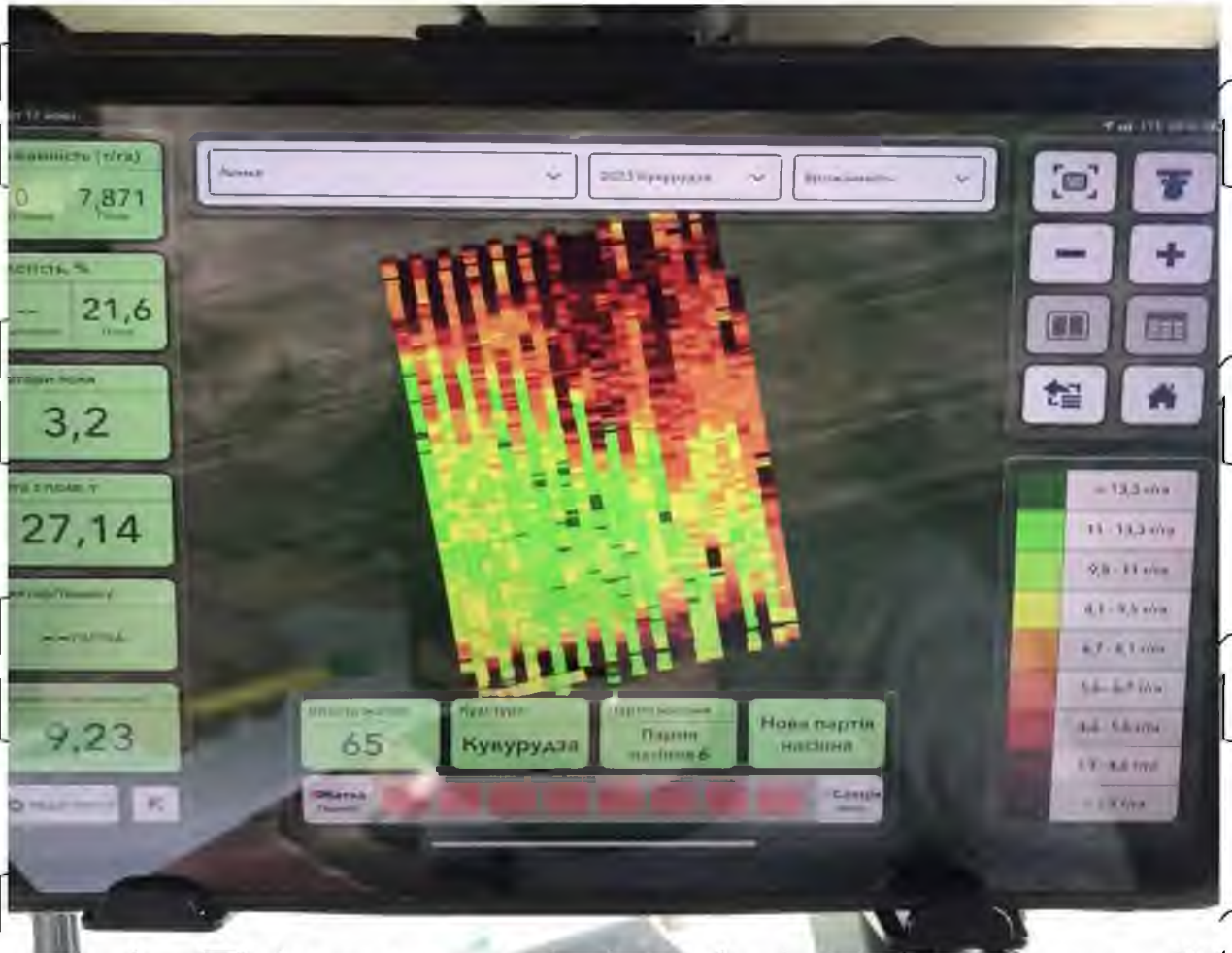
Це допомагає фермерам приймати заходи з попередження шкоди та втрат.

постереження за тваринами. IoT також застосовується в годівлі та утриманні тварин, дозволяючи виробникам вести детальний контроль за їхнім станом та здоров'ям.

НУБІП України

НУБІП України

Системи керування ресурсами: Інтеграція даних з IoT дозволяє створювати системи керування ресурсами, які роблять прогнози щодо попиту та ресурсів, що потрібні для виробництва, і автоматично реагують на зміни в умовах.

Фотос 1.1 – Діджиталізація даних урожайності

Діджиталізація та IoT створюють нові можливості для сільського господарства, покращуючи якість виробництва, зменшуючи витрати та сприяючи сталому розвитку. Важливо розвивати інфраструктуру та забезпечувати доступ до цих технологій для всіх фермерів, щоб забезпечити іїно-широкомасштабну інтеграцію в агровиробництво.

використання штучного інтелекту (AI) і машинного навчання: Ці

технології можуть допомогти вирішити проблеми в областях, таких як прогнозування врожаю, управління ресурсами та моніторинг здоров'я рослин і тварин. Ось деякі з можливих застосувань цих технологій:

рогнозування врожаю: AI та машинне навчання можуть аналізувати великі обсяги даних, такі як історичні кліматичні дані, дані про ґрунти та рослини, для створення точних прогнозів врожаю. Це допомагає фермерам планувати виробництво та ресурси ефективніше.

правління ресурсами: AI може допомагати виробникам оптимізувати використання води, добрив та інших ресурсів, що дозволяє зменшити витрати та знизити негативний вплив на навколишнє середовище.

моніторинг здоров'я рослин та тварин: Системи машинного навчання можуть аналізувати зображення та дані для виявлення ознак хвороб, шкідників та стресових станів у рослин та тварин. Це дозволяє вчасно реагувати на проблеми та покращувати умови вирощування.

рогнозування погоди та кліматичних умов: AI може аналізувати дані про погоду та клімат, допомагаючи фермерам та агрономам більше дізнатися про можливі зміни в погодних умовах та адаптувати свої плани виробництва відповідно.

оптимізація годівлі та утримання тварин: AI може допомогти визначити оптимальний склад раціону для тварин, вести контроль за їхнім здоров'ям та добробутом, що впливає на якість м'яса, молока та інших продуктів.

автоматизація сільськогосподарських машин: Машинне навчання дозволяє розвивати автономні та напіваавтономні сільськогосподарські машини, які можуть виконувати завдання, такі як жнива, полив, або обробка полів, без значної людської участі.

правління запасами та логістика: AI може допомагати фермерам управляти запасами продукції та оптимізувати логістичні процеси виробництва та поставок.

Застосування штучного інтелекту та машинного навчання в агровиробництві може значно покращити продуктивність, ефективність та стійкість галузі, а також сприяти зменшенню впливу на навколишнє середовище. Однак важливо забезпечити доступ до цих технологій для різних

рівнів агровиробників та забезпечити їх ефективну інтеграцію в практику сільського господарства.

Зелена та стала агрокультура: Впровадження більш екологічної практики виробництва, включаючи органічні та агроекологічні методи, може стати перспективним шляхом для розвитку інновацій в сільському господарстві. Ось кілька ключових аспектів цих підходів:

Органічне виробництво: Органічні методи виробництва базуються на використанні природних ресурсів та виключають використання синтетичних добрив і пестицидів. Це дозволяє знизити вплив сільського господарства на навколишнє середовище та отримувати продукцію вищої якості.

Агроекологічні методи: Агроекологічний підхід орієнтований на створення господарств, які функціонують як екосистеми, з використанням біорізноманіття, природних популяцій комах та інших екологічних процесів для забезпечення продуктивності.

Мінімізація відходів: Зелена агрокультура сприяє мінімізації відходів та використанню усіх частин рослин та тварин. Це може включати використання стійкого упакування та переробку залишків виробництва.

Системи водокористування: Інноваційні системи для ефективного використання води в сільському господарстві, такі як крапельний полив та системи очищення води, допомагають зменшити споживання водних ресурсів.

Біорізноманіття: Зелена агрокультура сприяє збереженню та підтримці біорізноманіття, зокрема захисту і підтримці природних середовищ і видів.

Використання агроекосистем: Агроекосистеми, створені на основі знань екології та біології, допомагають фермерам досягати стійкості та продуктивності відповідно до місцевих умов та екологічних вимог.

Зменшення викидів парникових газів: Зелена агрокультура сприяє

зменшенню викидів парникових газів, включаючи вуглекислий газ та метан, завдяки стійкому ландшафтному управлінню та збереженню вуглецю в ґрунті.

Ці інноваційні підходи сприяють не тільки покращенню стійкості та ефективності сільського господарства, але і підтримують збереження навколишнього середовища та забезпечення якості та безпеки продукції. Розвиток зеленої та сталої агрокультури важливий для майбутнього сільського господарства та глобальної продовольчої системи.

Глобальні виробничі ланцюги та ринки: Виходячи на світові ринки та

співпраця з міжнародними партнерами може збільшити конкурентоспроможність агровиробників та стимулювати інноваційну діяльність.

Залучення агровиробників до глобальних виробничих ланцюгів та ринків є важливим стратегічним напрямом для розвитку інновацій в аграрному секторі. Ось деякі переваги та можливості цього підходу:

Збільшення обсягів продажів: Доступ до міжнародних ринків дозволяє агровиробникам збільшити обсяги продажів та здійснювати експорт своєї продукції, що може призвести до зростання прибутковості та виробничої потужності.

Диверсифікація ринків: Виходження на міжнародні ринки дозволяє агровиробникам зменшити ризики, пов'язані з залежністю від внутрішнього ринку. Доступ до різних ринків дозволяє реагувати на зміни в попиті та цінах.

Можливість для вивчення нових технологій: Співпраця з міжнародними партнерами відкриває можливості для обміну технологіями та інноваціями. Агровиробники можуть вивчати та впроваджувати кращі практики з інших країн.

Залучення іноземних інвестицій: Міжнародна співпраця може забезпечити доступ до іноземних інвестицій, які допомагають фінансувати інноваційні проекти та розвиток інфраструктури.

ідвищення конкурентоспроможності: Конкуренція на міжнародних ринках спонукає агровиробників до підвищення якості та ефективності продукції. Це може стимулювати інновації та покращення продукційних процесів.

оступ до сучасних технологій та методів управління: Міжнародна співпраця дозволяє агровиробникам знайомитися з сучасними технологіями та методами управління, що може покращити їхню конкурентоспроможність.

ідтримка міжнародних стандартів та нормативів: Залучення до глобальних виробничих ланцюгів може сприяти виконанню міжнародних стандартів щодо якості та безпеки продукції. Проте, важливо враховувати, що виходження на міжнародні ринки також

вносить додаткові виклики та ризики, такі як зміни валютних курсів, торгові обмеження та конкуренція. Співпраця з міжнародними партнерами вимагає детального планування та аналізу ринків, але може стати важливим стимулом для інновацій та розвитку аграрного сектору.

інансування і підтримка: Уряд та приватний сектор повинні підтримувати інноваційні ініціативи в аграрному секторі, забезпечуючи доступ до фінансування та інфраструктури для досліджень та розвитку.

Фінансування та підтримка є критичними факторами для розвитку інновацій в аграрному секторі. Якщо уряд та приватний сектор сприяють інноваціям, це може значно покращити продуктивність та конкурентоспроможність агровиробників. Ось кілька способів, якими ця підтримка може бути забезпечена:

ослідження та розвиток: Фінансування досліджень та розвитку в сфері сільського господарства може допомогти створити нові технології, гібриди рослин, методи управління та інноваційні

практики.
прияння стартапам: Підтримка стартапів, які розробляють

НУБІП УКРАЇНИ

інноваційні рішення для аграрного сектору, може включати в себе фінансування, наставництво та доступ до інфраструктури.

пільгові кредити та гранти: Уряд може надавати агровиробникам та підприємствам в сільському господарстві пільгові кредити та гранти для впровадження інновацій.

НУБІП УКРАЇНИ

створення інфраструктури: Інфраструктура для досліджень, розвитку та виробництва може сприяти інноваціям, включаючи дослідні лабораторії, проблемні площадки та об'єкти для випробувань нових технологій.

НУБІП УКРАЇНИ

світа та навчання: Програми навчання та освіти для агровиробників та спеціалістів в сфері сільського господарства можуть сприяти розповсюдженню інновацій та кращих практик.

прияння зв'язкам та обміну знань: Створення мереж, об'єднань та платформ для обміну інформацією та досвідом допомагає аграрному сектору впроваджувати інновації та вчитися один від одного.

НУБІП УКРАЇНИ

іскальні стимули: Уряд може надавати фіскальні стимули, такі як податкові кредити або звільнення, для компаній, які інвестують у дослідження та розвиток в аграрному секторі.

НУБІП УКРАЇНИ

Фінансування та підтримка інновацій в аграрному секторі допомагають стимулювати розвиток нових технологій, покращувати продуктивність та стійкість галузі, а також забезпечувати надійний та сталого виробництва харчових продуктів. Такі ініціативи можуть бути успішними тільки за активної співпраці між урядом, приватним сектором та науковими установами.

НУБІП УКРАЇНИ

світа та навчання: Забезпечення навчання та розвитку навичок серед агровиробників та фахівців є ключовим для успішного впровадження інновацій.

НУБІП УКРАЇНИ

Зростання інноваційної діяльності в агровиробництві сприятиме покращенню продуктивності та стійкості галузі, а також сприятиме задоволенню потреб споживачів у якісній та безпечній продукції.

Освіта та навчання грають важливу роль у розвитку інновацій в аграрному секторі. Це допомагає агровиробникам та фахівцям освоїти нові технології та покращувати практики виробництва. Ось кілька ключових аспектів, пов'язаних з освітою та навчанням в аграрному секторі:

професійна підготовка: Навчання та курси для агровиробників та спеціалістів в сільському господарстві допомагають підвищити їхні навички та знання щодо сучасних агротехнологій, управління господарством та сталого виробництва.

доступ до інформації: Онлайн-ресурси та мобільні додатки забезпечують агровиробників актуальною інформацією щодо погоди, новітніх методів обробки та інших аспектів виробництва.

взаємодія з науковими установами: Взаємодія між агровиробниками та науковими установами допомагає передавати результати досліджень індустрії та створювати практичні рекомендації.

підготовка майбутніх фахівців: Університети та вищі навчальні заклади мають програми з агрономії та сільського господарства, які готують майбутніх фахівців для галузі.

програми наукових досліджень: Наукові дослідження в аграрному секторі сприяють розвитку нових технологій та інноваційних практик. Фінансування таких досліджень важливо для покращення галузі.

Забезпечення доступу до якісної освіти та навчання є важливим для покращення продуктивності, конкурентоспроможності та стійкості аграрного сектору. Освічені агровиробники та фахівці здатні краще впроваджувати інновації, що призводить до вирощування якісних та безпечних продуктів, задовольняючи потреби споживачів та сприяючи сталому розвитку галузі.

ахист довкілля та стійке виробництво: Розвиток інновацій, спрямованих на зменшення впливу сільського господарства на навколишнє середовище, такі як ефективні системи водокористування, використання альтернативних джерел енергії, та зменшення викидів

парникових газів, стає дедалі важливішим завданням в аграрному секторі.

Захист довкілля та стале виробництво є надзвичайно важливими аспектами для майбутнього аграрного сектору. Розвиток інновацій, спрямованих на зменшення негативного впливу сільського господарства на

навколишнє середовище, включаючи збереження водних ресурсів та зменшення викидів парникових газів, є ключовим завданням. Ось деякі інноваційні підходи для досягнення цих цілей:

ефективні системи водокористування: Використання передових

технологій для ефективного поливу та управління водними ресурсами допомагає зменшити використання води та запобігти забрудненню ґрунтів та водоїм.

використання альтернативних джерел енергії: Перехід до

альтернативних джерел енергії, таких як сонячна та вітрова енергія, може допомогти зменшити викиди парникових газів та знизити енергетичну залежність аграрного сектору.

стійкий ландшафтний дизайн: Використання стійких методів

ландшафтного управління, включаючи лісосадження та збереження багатофункціональних природних середовищ, сприяє зменшенню ерозії ґрунтів та покращенню якості води.

біорізноманітність та органічне виробництво: Захист біорізноманітності

та використання органічних методів виробництва допомагають зменшити використання синтетичних хімічних речовин та сприяють збереженню природних екосистем.

моніторинг та аналіз даних: Використання сучасних технологій для

моніторингу довкілля та аналізу даних дозволяє агровиробникам вчасно реагувати на зміни та зменшувати негативний вплив на природу.

управління відходами та переробка: Ефективне управління відходами та

переробка залишків виробництва можуть зменшити негативний вплив сільського господарства на навколишнє середовище.

Захист довкілля та стаде виробництво стають необхідними для збереження природних ресурсів та створення стійких та ефективних систем виробництва харчових продуктів. Інновації в цих сферах допомагають забезпечити якість продукції та зменшити вплив сільського господарства на навколишнє середовище.

регіональний розвиток: Розвиток інновацій в агровиробництві повинен стати рівномірним для різних регіонів країни, допомагаючи зменшити регіональні різниці та підтримуючи сталість сільськогосподарських угідь.

Регіональний розвиток в агровиробництві та інноваційна діяльність важливі для збалансованого розвитку сільських регіонів та зменшення регіональних нерівностей. Ось кілька аспектів, які допомагають досягти цього мети:

адаптація до регіональних умов: Розробка інновацій має враховувати специфічні особливості кожного регіону, включаючи кліматичні умови, ґрунти та культурні аспекти. Це допомагає агровиробникам оптимізувати свою продукцію та підвищити ефективність.

розробка місцевих ринків: Підтримка розвитку місцевих ринків сприяє стимулюванню виробництва та споживчої активності в регіонах, що може зменшити залежність від централізованих постачальниць та ринків.

фінансова підтримка для регіонів: Уряди можуть надавати фінансову підтримку та інвестувати в інфраструктуру регіональних агропромислових парків та центрів інновацій.

співпраця та обмін досвідом: Створення мереж співпраці між агровиробниками та дослідницькими установами дозволяє обмінюватися знаннями та досвідом між регіонами.

світли та навчання: Навчальні програми та курси мають бути розроблені з урахуванням потреб регіонів та спрямовані на розвиток конкретних навичок та знань для агровиробників та фахівців у різних регіонах.

підтримка для малих та середніх підприємств: Малим та середнім агропідприємствам слід надавати спеціальну підтримку, включаючи доступ до фінансування та інноваційних рішень

Регіональний розвиток і інноваційна діяльність повинні спільно сприяти покращенню продуктивності та сталості сільського господарства в різних регіонах країни. Це допомагає збалансувати розвиток та зменшити регіональні нерівності, а також сприяє стійкому розвитку сільських громад.

стійкість та адаптація: Розвиток інновацій повинен спрямовуватися на підвищення стійкості аграрного сектору до змін клімату, погіршення якості ґрунту, та інших екологічних викликів.

Забезпечення стійкості та адаптації аграрного сектору до змін клімату та інших екологічних викликів є критично важливим завданням. Інновації можуть грати ключову роль у досягненні цієї мети. Ось деякі інноваційні підходи, які сприяють стійкості аграрного сектору:

орти та гібриди рослин, стійкі до стресових умов: Розробка та використання сортів та гібридів рослин, які стійкі до високих температур, засухи та інших стресових умов, дозволяє забезпечити високий врожай навіть при негативних кліматичних умовах.

системи водокористування та іригація: Ефективні системи управління водою, включаючи точкову іригацію та використання вторинних джерел води, допомагають забезпечити стабільний доступ до водних ресурсів.

стійкість до шкідників та хвороб: Використання інноваційних методів контролю над шкідниками та хворобами рослин, таких як біологічний контроль, допомагає зберігати врожай та запобігти втратам.

використання даних та прогнозів: Застосування сучасних технологій для моніторингу та аналізу даних дозволяє агровиробникам вчасно реагувати на зміни в кліматі та виробництві.

агроекологічні методи: Використання агроекологічних методів

виробництва сприяє покращенню стану ґрунту та збереженню біорізноманітності.

ефективні системи зберігання та транспорту: Розвиток інноваційних систем зберігання та транспорту допомагає запобігти втратам продукції та покращити доступ до ринків.

Забезпечення стійкості та адаптації аграрного сектору є ключовим завданням в умовах зростаючих екологічних викликів. Інновації допомагають агровиробникам ефективніше управляти ресурсами та забезпечувати стале виробництво харчових продуктів навіть в умовах змін клімату та інших екологічних змін.

маркетинг та брендування: Заохочення агровиробників до розвитку інновацій у сфері маркетингу та брендування може допомогти збільшити споживчий інтерес до їхньої продукції та розширити ринки збуту.

Маркетинг та брендування грають важливу роль в успішному розвитку аграрного сектору. Заохочення агровиробників до інновацій у цих сферах може покращити їхні можливості залучення споживачів та розширення ринків збуту. Ось деякі інноваційні підходи до маркетингу та брендування в агровиробництві:

цифровий маркетинг: Використання цифрових платформ, соціальних мереж та онлайн-маркетплейсів допомагає агровиробникам залучити увагу споживачів та ефективно просувати свою продукцію.

брендування продукції: Створення та позиціонування бренду допомагає агровиробникам виділитися на ринку та побудувати довіру споживачів.

сертифікація та маркування: Сертифікація органічної, сталої та іншої якісної продукції допомагає агровиробникам відзначити свою продукцію та залучити споживачів, які цінують якість та сталість.

інноваційні упаковки: Використання інноваційних технологій упаковки дозволяє продуктам залишатися свіжими та підвищує їхню привабливість для споживачів.

маркетингові дослідження та аналітика: Використання даних та аналізу

НУВБІП УКРАЇНИ

споживчої поведінки допомагає агровиробникам адаптувати свої маркетингові стратегії до потреб споживачів.

сторії та споживча освіта: Розповіді про походження продукції, виробництво та вплив на навколишнє середовище можуть залучити споживачів та підсилити їхню зв'язок з брендом.

НУВБІП УКРАЇНИ

Заохочення агровиробників до розвитку інновацій у маркетингу та брендуванні допомагає зробити їхню продукцію більш конкурентоспроможною та залучити нових споживачів. Ефективний маркетинг та брендування допомагають підвищити споживчий інтерес та

розширити можливості для росту агропромислового сектору. ○○

НУВБІП УКРАЇНИ

міжнародне співробітництво: Співпраця з іншими країнами та міжнародними організаціями допоможе обмінюватися інноваційними рішеннями та технологіями, а також розширити можливості для експорту.

НУВБІП УКРАЇНИ

Міжнародне співробітництво в агровиробництві має великий потенціал для забезпечення розвитку та інновацій. Ось деякі способи, які сприяють співпраці та обміну інноваційними рішеннями:

обмін технологіями та ноу-хау: Співпраця з іншими країнами дозволяє агровиробникам отримувати доступ до передових технологій та ноу-хау, що полегшує впровадження інновацій.

НУВБІП УКРАЇНИ

спільні дослідження та розвиток: Міжнародні дослідницькі проекти сприяють спільному розвитку інновацій та розширюють науковий базис.

НУВБІП УКРАЇНИ

торговельні угоди: Укладення торговельних угод допомагає агровиробникам отримувати доступ до міжнародних ринків та розширювати можливості для експорту.

захист інтелектуальної власності: Співпраця на міжнародному рівні сприяє створенню механізмів захисту інтелектуальної власності та спільному використанню технологій.

НУВБІП УКРАЇНИ

стандартизація: Участь в міжнародних стандартизаційних організаціях сприяє уніфікації стандартів якості та безпеки продукції.

підлітні проекти з розвитку інфраструктури: Розробка та підтримка інфраструктури для зберігання, транспорту та переробки продукції може бути реалізована через спільні проекти з міжнародними партнерами.

Міжнародне співробітництво допомагає аграрному сектору залучати інновації з усього світу, сприяє розвитку (рис 3.1) та стимулює зростання.

Також це сприяє обміну досвідом та знаннями, що дозволяє агровиробникам та дослідникам найкраще використовувати інновації для покращення продукції та сталості сільського господарства.

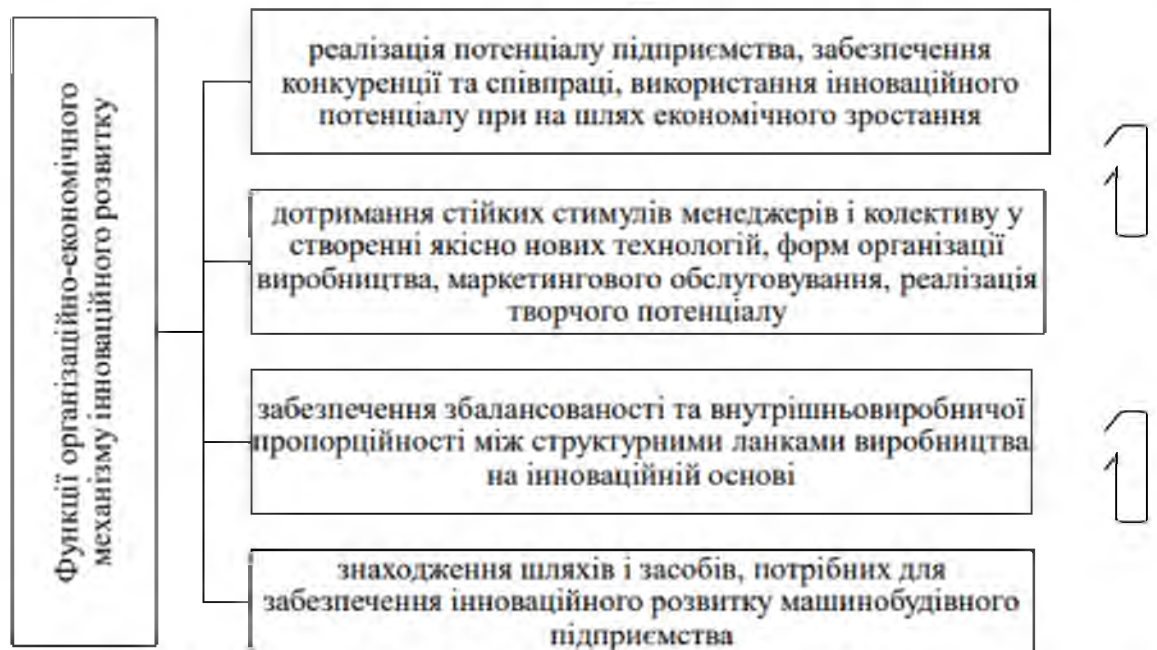

Рис. 3.1 Функції організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку

Загальна перспектива для інновацій в агровиробництві полягає в поєднанні сучасних технологій, сталого розвитку та глобальної конкурентоспроможності. Розвиток інновацій в аграрному секторі є важливим фактором для забезпечення сталого і ефективного виробництва харчових продуктів, збереження природних ресурсів та покращення якості життя споживачів.

Для прикладу хочу додати, що організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком (рис 3.2) для ТОВ "НПЦ Україна" є ключовим фактором, який сприяє досягненню високого рівня інноваційної

активності та конкурентоспроможності на ринку. Враховуючи особливості компанії та її діяльності, цей механізм включає ряд принципів, що допомагають у забезпеченні ефективного управління інноваціями.

Рис. 3.2 Ключові принципи інноваційного розвитку

Організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком є ключовим компонентом для досягнення високого рівня інноваційної активності та конкурентоспроможності підприємства, як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі. Розглянуті принципи формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком, такі як наукова методика, ієрархічність, цілеспрямованість, вибір напрямків інноваційного розвитку, комплексність, ефективність, системність, збалансованість, ресурсне забезпечення, сприяють досягненню успіху в інноваційній діяльності підприємства.

Застосування цих принципів дозволяє підприємству створити систему, яка забезпечує раціональне управління інноваціями, розвиток нових продуктів та технологій, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку. Організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком є важливою складовою успішної стратегії підприємства в умовах постійних змін та вимог ринку.

ТОВ "НПЦ Україна" має можливість використовувати ці принципи для підтримки свого інноваційного потенціалу та досягнення конкурентних переваг у галузі, що сприятиме подальшому розвитку компанії та зміцненню її позицій на ринку.

Важливими складовими експериментальної культури ТОВ "НПЦ Україна" є:

мотивація персоналу до генерації нових ідей: Підприємство створює стимули для співробітників, щоб вони активно придумували та запропоновували нові ідеї. Це може включати в себе премії, бонуси, а

також можливості для розвитку та вдосконалення.

створення системи для обміну ідеями та інформацією: Підприємство розробляє механізми для ефективного обміну ідеями серед співробітників. Це може включати в себе внутрішні комунікаційні

платформи, зустрічі для обговорення інновацій та можливість співпраці між відділами

сунення недоліків у комунікаціях на рівні підприємства:

Підприємство прагне до покращення комунікаційних процесів всередині компанії. Це включає в себе виявлення та вирішення можливих проблем

та завдань у комунікаціях, що можуть гальмувати інноваційну діяльність.

Ефективність організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку на ТОВ "НПЦ Україна" досягається завдяки наступним аспектам:

абезпечення необхідних ресурсів: Підприємство готове виділяти необхідні фінансові, технічні та інші ресурси для успішної реалізації інноваційних проектів.

створення системи управління проектами: Організація впроваджує систему, яка дозволяє ефективно керувати інноваційними проектами, визначати та контролювати їх терміни та бюджет.

використання часу як важливого ресурсу: Підприємство раціонально планує та використовує час для реалізації інноваційних ідей і проектів.

впровадження інноваційної культури: ТОВ "НПЦ Україна" працює над створенням інноваційної культури на підприємстві, де кожен співробітник має можливість внести свій внесок у розвиток інновацій.

В результаті впровадження даного організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку ТОВ "НПЦ Україна" досягне високого рівня інноваційної активності та отримає прибуткові результати. Цей механізм допоможе підприємству підвищити свій конкурентний потенціал і зміцнити свої позиції на ринку завдяки постійному вдосконаленню та інноваціям у своїй галузі.

ТОВ "НПЦ Україна" активно працює над створенням експериментальної культури, спрямованої на стимулювання персоналу для генерації нових ідей та підтримки внутрішнього обміну інноваційною інформацією. Однією з ключових складових їх культури є прагнення до усунення недоліків у комунікаціях на рівні підприємства.

Ефективність організаційно-економічного (рис 3.3) механізму інноваційного розвитку підтримується забезпеченням необхідних ресурсів, раціональним використанням часу, створенням системи управління проектами та інноваційною культурою. Цей механізм дозволить підприємству досягти високого рівня інноваційної активності та отримати прибуткові результати.

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

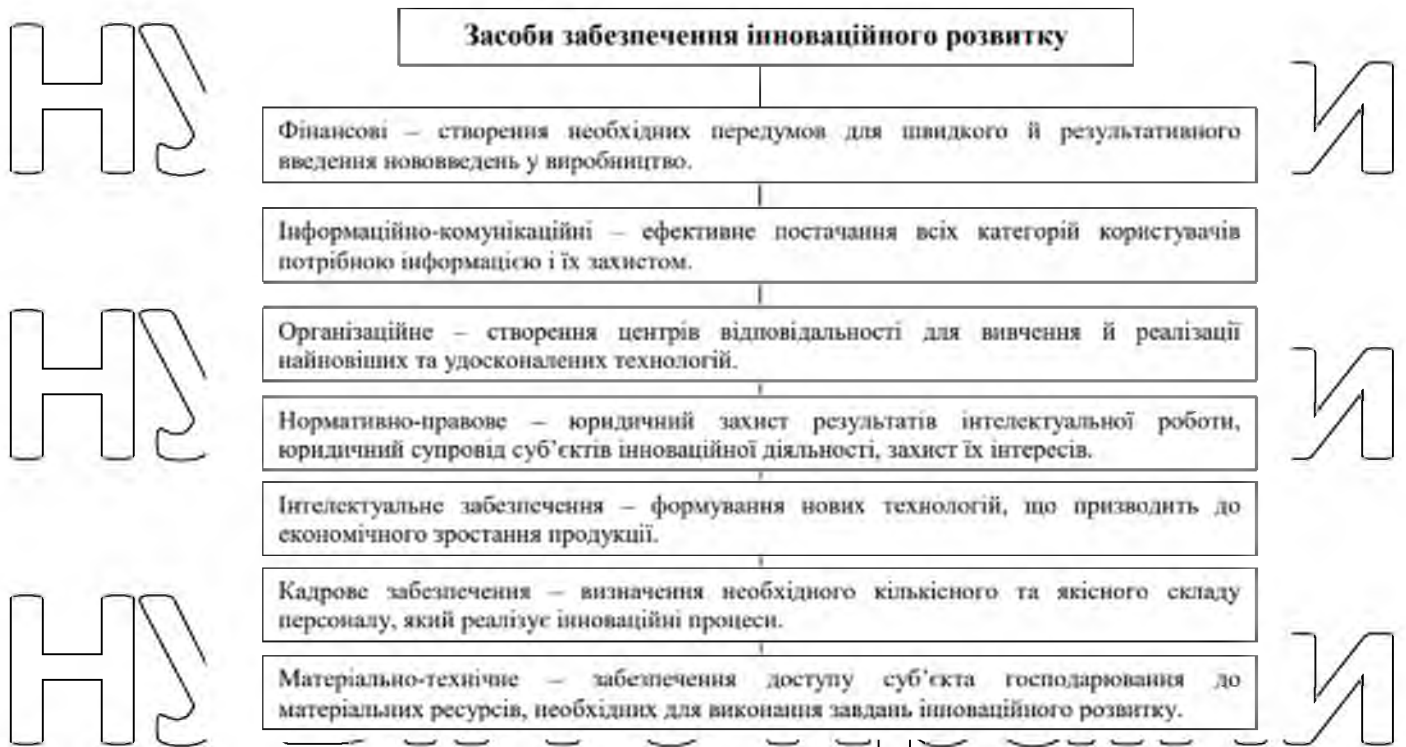

Рис. 3.3 Основні організаційно-економічні засоби

Завдяки постійним інноваціям та впровадженню нових ідей ТОВ "НПЦ Україна" підвищить свій конкурентний потенціал і зміцнить свої позиції на ринку. ТОВ "НПЦ Україна" вирішує низку завдань, пов'язаних із вдосконаленням організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку. Однією зі специфічних особливостей управління інноваційним розвитком на цьому підприємстві є постійне дослідження динаміки властивостей механізму інноваційного розвитку та його структурних елементів. Це включає аналіз ефективності внутрішніх процесів, а також вивчення зовнішнього середовища та ринкових тенденцій.

Другою важливою складовою є формування організаційно-економічного механізму відповідно до визначених потреб та характеристик підприємства. Такий механізм має бути гнучким і адаптованим до конкретних умов та завдань. Основним завданням є забезпечення високого рівня ділової активності підприємства, збереження платоспроможності та розвиток інноваційних процесів.

Специфічні принципи управління інноваційним розвитком на ТОВ "НПЦ Україна" систематизовані у відповідні блоки, що включають

організаційний, економічний та інноваційний аспекти. Організаційний блок орієнтований на підвищення ділової активності підприємства, економічний блок спрямований на забезпечення платоспроможності, а інноваційний блок включає в себе розроблення та упровадження інновацій.

Цей комплексний підхід дозволяє ТОВ "НПЦ Україна" зберігати свою конкурентоспроможність та ефективно реалізовувати інноваційні проекти, що призводить до стабільного розвитку підприємства на ринку.

На основі аналізу даних та інформації про актуальний стан та майбутні перспективи інновацій в агровиробництві можна зробити наступні висновки:

Агровиробництво на сучасному етапі використовує сучасні технології, такі як сільськогосподарські дрони, датчики, сільськогосподарські роботи та цифрові платформи для моніторингу та оптимізації виробництва. Це свідчить про постійну модернізацію галузі та прагнення до використання передових технологій.

Застосування біотехнологій стає все більш актуальним у сільському господарстві, включаючи генетичну модифікацію рослин, створення стійких сортів і біологічні методи боротьби зі шкідниками та хворобами. Це сприяє підвищенню врожаїв та зниженню втрат врожаю.

Агроінформатика, цифрова обробка даних та аналіз грають важливу роль у сучасному аграрному секторі. Вони допомагають у здійсненні прогнозів, плануванні та управлінні господарством. Збільшення доступу до інформації та розвиток аналітичних інструментів сприяють покращенню управління господарствами.

Споживачі стають все більше вимогливими до продуктів харчування, що стимулює агровиробників до впровадження інновацій в якості та безпеки продукції. Якість та екологічна безпека продуктів стають пріоритетними завданнями для галузі.

Майбутні перспективи інновацій в агровиробництві полягають в подальшому розвитку технологій, використанні штучного інтелекту, інтернету

речей та автоматизації процесів. Розвиток біотехнологій та біологічного землеробства також матиме велике значення.

Загалом, інновації грають ключову роль у розвитку агровиробництва, забезпечуючи підвищення продуктивності та якості продукції. Майбутність

галузі обіцяє ще більше технологічних зрушень та покращення управління аграрними підприємствами.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Шляхи покращення управління інноваційним розвитком підприємства

Удосконалення процесу управління інноваційним розвитком підприємства є ключовим завданням для забезпечення конкурентоспроможності та сталості.

Важливо сприяти розвитку культури, де інновації вітаються та стимулюються. Це включає в себе підтримку та визнання працівників, які пропонують і впроваджують інновації. Підприємство повинно розвивати внутрішні механізми стимулювання інновацій серед працівників та також розглядати можливості співпраці з зовнішніми партнерами, університетами, дослідницькими установами та стартапами. Забезпечення доступу до фінансування для інноваційних проєктів є ключовим. Це може включати в себе власні інвестиції, гранти, позики або залучення інвесторів. Розробка інноваційної стратегії, яка відповідає стратегічним цілям підприємства, допомагає зорієнтувати зусилля на досягнення конкретних результатів.

Ефективне управління процесом інновацій, включаючи визначення пріоритетів, визначення відповідальних осіб та моніторинг результатів, допомагає досягти успіху в інноваційній діяльності. Використання сучасних інформаційних технологій та інструментів для збору та аналізу даних може покращити управління процесом інновацій. Забезпечення навчання та розвитку працівників в сфері інновацій допомагає підвищити їхню ефективність та здатність до впровадження новітніх ідей. Системи моніторингу та оцінки результатів інноваційних проєктів допомагають ідентифікувати та виправляти недоліки та оптимізувати процеси.

Важливо враховувати думку інших стейкхолдерів та колективу щодо інноваційного впровадження. Керівник повинен вивчити суспільну думку та враховувати її в процесі прийняття рішень.

Психологічні чинники, такі як спільний пошук рішень, заохочення та підтримка новаторів, делегування повноважень, використання демократичного стилю управління та участь керівника в справах колективу, грають важливу

роль у розв'язанні конфліктів і сприяють покращенню діяльності інноваційної складової підприємства.

Таким чином, керівник підприємства ТОВ "НПЦ Україна" повинен враховувати ці принципи та дії при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з інноваційним розвитком. Це сприятиме покращенню результативності та ефективності інноваційних проєктів та сприяє досягненню успіху на шляху інноваційного розвитку підприємства. (Рис. 3.4)

Етапи вирішення конфліктів	Психологічні чинники
<ul style="list-style-type: none"> • Попереднє самостійне осмислення даного інноваційного впровадження; • Аналіз та оцінка ефективності впровадження не має висвітлюватись виключно з позитивних сторін, керівник має зважити на можливі недоліки та труднощі нововведень; • Керівник повинен підвищувати рівень власних знань під час проведення підготовки з впровадження нововведень; • Необхідне проведення вивчення суспільної думки щодо інноваційного впровадження.	<ul style="list-style-type: none"> • Пошук різних шляхів вирішення проблем залучивши колектив; • Заохочення новаторів та їх всебічна підтримка; • Делегування повноважень працівникам для їх підвищення самосвідомості в колективі; • Використання демократичного стилю управління, колективне прийняття рішень та врахування думки підлеглих; • Прийняття участі керівника у справах колективу.

Рис. 3.4. Вирішення конфліктних ситуацій в процесі впровадження інновацій

При плануванні та розробці інноваційних продуктів чи послуг важливо враховувати потреби та думку клієнтів та споживачів. Залучення їх до процесу створення може допомогти підприємству створити продукцію, яка краще відповідає їхнім очікуванням. Встановлення партнерських відносин з університетами та науковими інститутами дозволяє отримувати доступ до наукових досліджень та актуальних знань. Гнучка структура організації сприяє швидкому впровадженню інновацій та адаптації до змін. Керівництво повинно сприяти ризику та стимулювати працівників до спроб та експериментів. Важливо ефективно комунікувати інновації власному персоналу та

забезпечити їх підтримку та розуміння. Ретенція та обмін знань важлива для забезпечення накопичення досвіду та навичок в інноваційній діяльності.

За допомогою цих підходів, підприємство може покращити процес управління інноваціями, підвищити його результативність та забезпечити стійкий розвиток через інновації.

Шляхи удосконалення процесу управління інноваційним розвитком (Рис.3.5) підприємства:

творення інноваційної культури:

- Визначення відкритого та сприяючого середовища для працівників, де вони можуть висловлювати ідеї та ініціювати інноваційні проекти.
- Встановлення системи винагород та стимулів за інноваційну діяльність.
- Організація регулярних інноваційних заходів, засідань та групових обговорень для створення ідей та співпраці.

стратегічне планування і інноваційна стратегія:

- Розробка чіткої інноваційної стратегії, яка визначає, які інновації потрібні для досягнення стратегічних цілей.
- Встановлення критеріїв відбору та пріоритетів для інноваційних проектів.

залучення внутрішніх та зовнішніх джерел інновацій:

- Сприяння інноваційним ідеям із середини підприємства, надання працівникам можливості вносити пропозиції.
- Встановлення партнерств із зовнішніми організаціями, які можуть надавати нові технології, знання та інновації.

фінансування інновацій:

- Розробка фінансового плану для інноваційних проектів, включаючи оцінку потреб у коштах та джерела фінансування.
- Розгляд можливостей отримання грантів, позик або інвестицій в інноваційні проекти.

НУБІП України

Управління процесом інновацій:

- Визначення відповідальних осіб та створення команд для виконання інноваційних проєктів.
- Моніторинг та звітність про хід реалізації інноваційних ініціатив.

НУБІП України

Інтеграція технологій:

- Використання інформаційних систем для ефективного збору, аналізу та обробки даних, необхідних для інновацій.

Навчання та розвиток персоналу:

- Забезпечення навчання та розвитку працівників у сфері інновацій

НУБІП України

та новітніх технологій.

Моніторинг та оцінка:

- Впровадження системи моніторингу та оцінки результатів інноваційних проєктів для виявлення успішних та неуспішних ініціатив.

НУБІП України

Залучення клієнтів та споживачів:

- Активна зворотна зв'язок з клієнтами та споживачами для врахування їхніх потреб та пропозицій у процесі інновацій.

Ці шляхи спільно сприяють створенню системи управління

НУБІП України

інноваційним розвитком, яка дозволяє підприємству ефективно впроваджувати інновації, підвищувати конкурентоспроможність та досягати сталості у динамічному бізнес-середовищі, яка сприяє розвитку нових

продуктів і послуг, підвищенню продуктивності та утриманню конкурентоспроможності.

НУБІП України

НУБІП України

Стратегія управління (рис 3.5) інноваційним розвитком ТОВ "НПЦ Україна" спрямована на досягнення зовнішніх конкурентних переваг та підвищення ефективності компанії в сучасних умовах ринку інноваційних технологій. Основними цілями даної стратегії є:

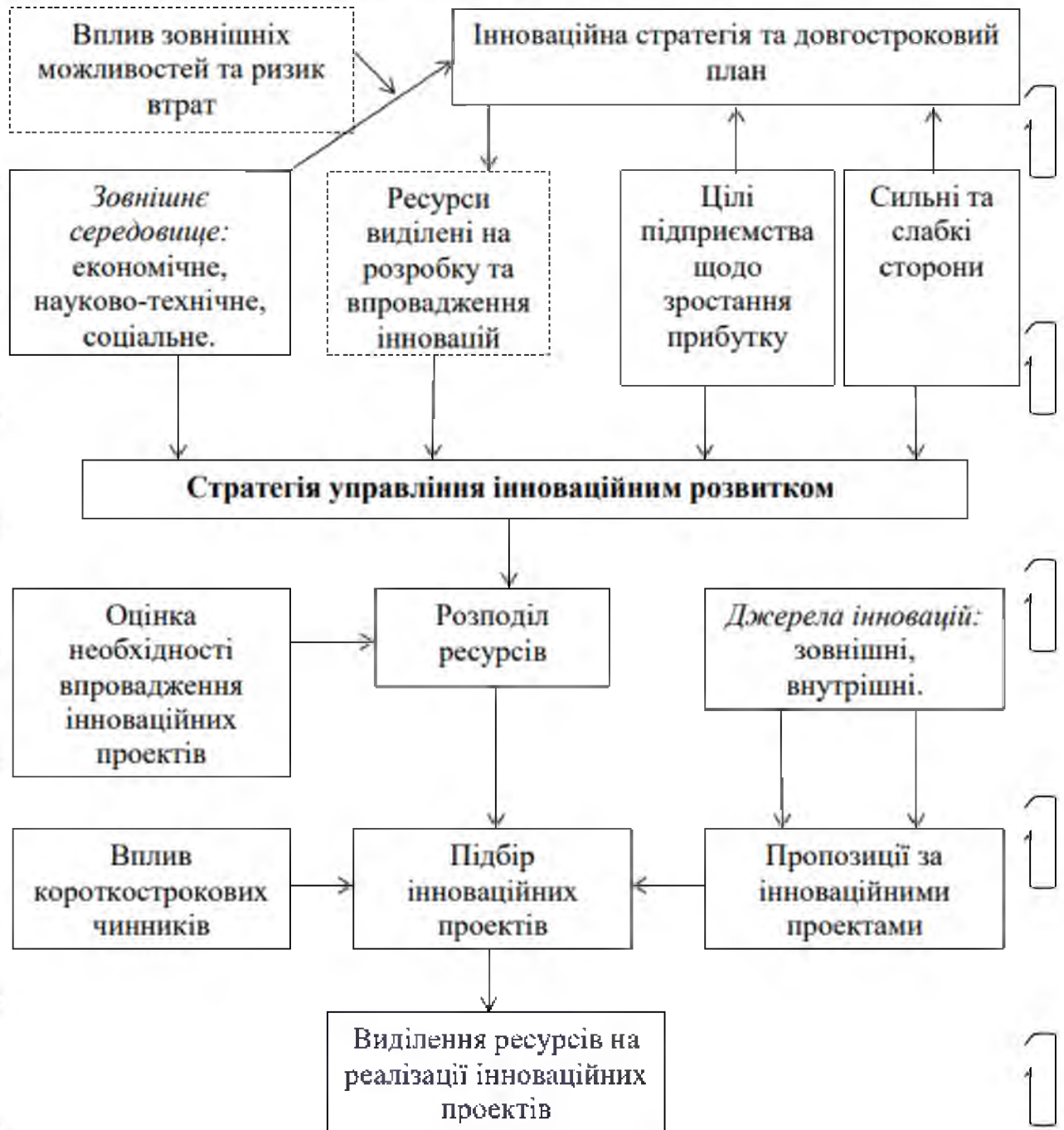

Рис 3.5. Як вдосконалити стратегію управління іноваціями

осилення сталого розвитку: Забезпечення сталого росту і розвитку ТОВ "НПЦ Україна" в інноваційній галузі та здатність адаптуватися до швидких змін на ринку.

конкурентні переваги: Створення конкурентних переваг через розробку та впровадження передових інноваційних рішень та продуктів.

лідерство на ринку: Становлення лідера на ринку інноваційних технологій та підтримання стабільної позиції у галузі.

партнерства та співпраця: Розвиток стратегічних партнерств та співпраці з іншими інноваційними учасниками галузі для обміну знань та ресурсів.

успільне визнання та вплив: Створення умов для суспільного визнання ТОВ "НПЦ Україна" як передового розробника інновацій та його вплив на розвиток галузі.

Оскільки на підприємстві ТОВ "НПЦ Україна" спостерігається потреба в покращенні управління інноваціями, передбачається модернізація системи розробки та впровадження інновацій. Модернізована система розробки та впровадження інновацій на підприємстві може мати наступний вигляд (див. рис. 3.6). На основі вищенаведеного механізму можна визначити основні КРІ (ключові результативні показники) для ТОВ "НПЦ Україна", пов'язані з управлінням інноваційним розвитком.

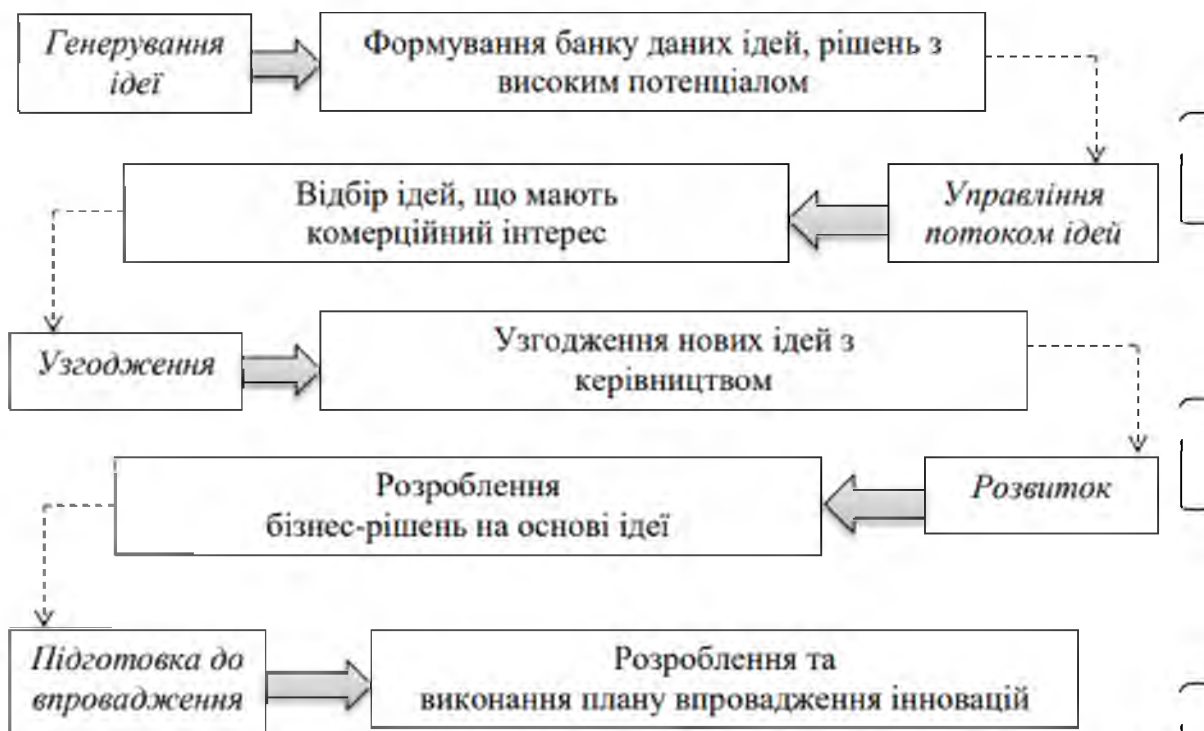

Рис. 3.6 Модернізована система розробки та впровадження інновацій

Ця система призначена для забезпечення ефективного управління інноваційною діяльністю ТОВ "НПЦ Україна" та допомогти досягнути поставлені стратегічні цілі у галузі інноваційних технологій.

KPI (Key Performance Indicators) у сфері агропромислового комплексу відіграють важливу роль у вимірюванні ефективності та досягненні стратегічних цілей. Із зростаючим попитом на продовольство та сільськогосподарську продукцію, агропідприємства та сільськогосподарські організації мають необхідність у вдосконаленні своєї діяльності, ефективному використанні ресурсів та забезпеченні високої якості продукції.

Застосування правильно підібраних KPI допомагає агропідприємствам визначити, наскільки вони вдаються у досягненні своїх цілей та задач, контролювати витрати, покращувати якість продукції, ефективно використовувати земельні ресурси та впроваджувати інновації для підвищення продуктивності.

У висновку слід зазначити, що ефективне управління інноваційним розвитком є важливим аспектом для підприємств у галузі науково-промислового комплексу, таких як ТОВ "НПЦ Україна". Спрямована на забезпечення конкурентних переваг і стійкого росту, стратегія управління інноваційним розвитком може визначати подальший успіх організації.

Для досягнення цілей і виконання завдань, пов'язаних з інноваціями, важливо визначити конкретні Ключові Показники Ефективності (KPI), які відображатимуть успішність реалізації стратегії. Ці KPI можуть включати в себе обсяг наукових досліджень, рівень інноваційної активності, обсяг інвестицій, час від ідеї до реалізації, задоволення клієнтів, рентабельність проектів, кількість партнерств та інші показники.

Однак важливо пам'ятати, що кожна організація має свої унікальні потреби та стратегічні цілі, тому KPI повинні бути розроблені та адаптовані відповідно до конкретних умов ТОВ "НПЦ Україна". Це допоможе підприємству не лише визначити свій прогрес у сфері інновацій, але й вдосконалити свою стратегію для досягнення успіху та стійкого росту.

Обґрунтування стратегічного прогнозування для вдосконалення управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств.

Обґрунтування стратегічного прогнозування для вдосконалення управління інноваційним розвитком в агросфері вказує на необхідність та користь використання цього інструмента. У сільському господарстві, де ринкові умови постійно змінюються, стратегічне прогнозування може допомогти визначити потенційні ризики і можливості, розробити оптимальні стратегії розвитку та забезпечити сталість інноваційного процесу. Враховуючи особливості сільськогосподарського сектору, такі як залежність від природних факторів і регулятивне середовище, стратегічне прогнозування може стати ключовим інструментом для підвищення ефективності управління інноваціями, зменшення ризиків і забезпечення сталого розвитку агропідприємств.

Сільське господарство піддається впливу різних зовнішніх факторів, таких як кліматичні зміни, ринкові коливання та регулятивні зміни. Стратегічне прогнозування допомагає передбачати такі зміни та розробляти стратегії для адаптації до них. Інновації, розроблені на основі стратегічного прогнозування, можуть підвищити якість продукції, що, в свою чергу, може призвести до підвищення цінності продукції та конкурентоспроможності на ринку. Споживачі вимагають якісних та екологічно чистих продуктів. Стратегічне прогнозування дозволяє реагувати на ці вимоги та розробляти продукцію, яка відповідає сучасним стандартам. Стратегічне прогнозування спрямоване на сталість інновацій, враховуючи екологічні та соціальні аспекти.

Це допомагає зменшувати негативний вплив на довкілля та сприяє сталому розвитку галузі.

Обґрунтування впровадження стратегічного прогнозування для вдосконалення управління інноваційним розвитком в агросфері України в межах країни включає наступні аспекти:

необхідність реформ: Українська агросфера потребує системних реформ для підвищення ефективності та конкурентоспроможності.

Впровадження стратегічного прогнозування допоможе розробити плани розвитку, які враховують потреби та можливості галузі.

ресурси та інвестиції: Україна має значний потенціал для інновацій у сільському господарстві, але для цього необхідні інвестиції. Стратегічне прогнозування допоможе залучати інвестиції для реалізації інноваційних проєктів.

підвищення якості продукції: Українські агропідприємства повинні виробляти якісну та безпечну продукцію для внутрішнього та зовнішнього ринків. Стратегічне прогнозування допоможе розробити інноваційні рішення для покращення якості продукції.

розвиток експорту: Україна має потенціал стати важливим постачальником сільськогосподарської продукції на світовому ринку.

Стратегічне прогнозування допоможе розробити стратегію розвитку експорту та адаптувати продукцію до міжнародних вимог.

береження навколишнього середовища: Україна повинна ставити перед собою завдання зменшення впливу сільського господарства на навколишнє середовище. Стратегічне прогнозування дозволить розробити інноваційні методи, спрямовані на сталість та екологічну безпеку галузі.

розвиток сільських територій: Управління інноваціями допоможе підтримувати розвиток сільських територій, створюючи нові можливості для місцевих громад та робочих місць.

забезпечення продовольчої безпеки: Україна повинна забезпечити стійкий доступ до якісної продукції для власного населення. Стратегічне прогнозування допоможе розробити інноваційні методи забезпечення продовольчої безпеки.

Отже, впровадження стратегічного прогнозування в агросфері України є необхідним для досягнення сталості, ефективності та конкурентоспроможності галузі, а також вирішення важливих економічних та екологічних викликів.

Зважаючи на попередній контекст, розглянемо приклад оцінки економічної ефективності інноваційного проекту для ТОВ "НПЦ Україна".

Приклад: ТОВ "НПЦ Україна" розробляє нову технологію для виробництва гібридів та сортів різних зернових та технічних культур. Звідси можна зробити узагальнення оцінки економічної ефективності інноваційного проекту:

Орієнтовний максимальний прибуток від продажу.

Посівний ріпак: 550,000,000 грн/рік.

Зернові культури: 38,000,000 грн/рік.

Посівна кукурудза: 72,000,000 грн/рік.

Посівний соняшник: 61,200,000 грн/рік.

Отже орієнтовний максимальний загальний річний прибуток від продажу становлять 721,200,000 грн/рік.

Загальні витрати на дослідження та впровадження нових сортів і гібридів: 220,000,000 грн/рік.

Витрати на менеджмент та дослідження: 33,000,000 грн/рік.

Чистий прибуток від інноваційного проекту (після витрат на дослідження та менеджмент): 468,200,000 грн/рік.

Рентабельність інноваційного проекту (після витрат на дослідження та менеджмент):

Рентабельність інновацій $= (\text{Чистий прибуток} / \text{Загальні витрати}) * 100\%$

Рентабельність інновацій $= (468,200,000 \text{ грн/рік} / (220,000,000 \text{ грн/рік} + 33,000,000 \text{ грн/рік})) * 100\%$

Рентабельність інновацій $= (468,200,000 \text{ грн/рік} / 253,000,000 \text{ грн/рік}) * 100\% \approx 185.53\%$.

Отже, рентабельність інновацій становить приблизно 185.53%. Це свідчить про те, що проект є дуже прибутковим, оскільки рентабельність перевищує 100%. Проект є дуже прибутковим і вигідним, навіть після

врахування витрат на дослідження, менеджмент та впровадження нових сортів і гібридів.

$NPV = 426,545,454.55 \text{ грн} + 362,700,000.00 \text{ грн} + 310,113,181.82 \text{ грн} + 261,142,568.64 \text{ грн} + 187,695,306.35 \text{ грн} \approx 1,548,196,511.36 \text{ грн}$

Таким чином, чиста поточна вартість (NPV) інноваційного проекту з урахуванням зменшеного чистого прибутку в кожному році при дисконтній ставці 10% становить приблизно 1,548,196,511.36 грн. Ці дані свідчать про те, що інноваційний проект з виробництва гібридів та сортів різних зернових та

технічних культур є дуже прибутковим і може приносити значний прибуток,

який перевищує витрати на дослідження та впровадження нових сортів і гібридів. Велике значення NPV свідчить про те, що проект є економічно вигідним.

Так, цей приклад ілюструє процес розрахунку рентабельності і чистої поточної вартості (NPV) інноваційного проекту для ТОВ "НПЦ Україна".

Рентабельність допомагає визначити, наскільки прибутковим є проект, а NPV вказує, чи є проект економічно вигідним у вигляді чистого прибутку.

Оцінка рентабельності і розрахунок NPV є важливими економічними інструментами для прийняття обґрунтованих рішень щодо впровадження інноваційних проектів. Вони допомагають бізнесу та організаціям визначити, чи варто інвестувати кошти в певний проект, і робити це на основі об'єктивних даних і розрахунків.

За цими показниками можна визначити, чи проект є ефективним та чи можна очікувати високий рівень прибутку в майбутньому. Наявність

позитивного NPV і високої рентабельності свідчить про можливість успішної реалізації інновацій (рис 3.7) та отримання прибутку в результаті цих ініціатив.

Рис 3.7 Показники ефективного впровадження іновацій на прикладі

ТОВ «НПЦ Україна»

Для ТОВ "НПЦ Україна" важливо мати ефективну систему управління інноваційним розвитком, спрямовану на досягнення високих показників інноваційної активності. Ця система повинна враховувати економічну ефективність використання інноваційного потенціалу.

На підприємстві ТОВ "НПЦ Україна" можна використовувати загальні показники економічної ефективності для оцінки інноваційних проєктів. Рентабельність інновацій вказує на те, наскільки прибутковими є інновації для підприємства. Розрахунок чистої поточної вартості реалізованих інноваційних проєктів дає інформацію про економічну вигоду від інноваційної діяльності.

Ці показники можуть допомогти ТОВ "НПЦ Україна" визначити, наскільки ефективно використовується їх інноваційний потенціал і які заходи можуть бути вжиті для покращення результативності інноваційної діяльності.

Отримані результати розрахунків можуть служити підставою для ухвалення управлінських рішень щодо впровадження інновацій та вдосконалення процесів інноваційної діяльності. При цьому важливо брати до уваги стратегічні цілі підприємства, його позицію на ринку та конкурентні переваги.

Отже, оцінка економічної ефективності інновацій є важливим інструментом управління інноваційним розвитком, який допомагає підприємствам приймати обґрунтовані рішення та досягати високих показників інноваційної активності.

Загалом, для визначення стратегічних цілей інноваційного розвитку ТОВ "НПЦ Україна" слід використовувати загальні показники, оскільки вони можуть відобразити основні тенденції ефективності інноваційної політики нашої компанії.

Проте, на етапі прийняття конкретних тактичних рішень, можемо здійснити більш детальний аналіз ефективності інноваційної політики, розглядаючи часткові показники. Цей аналіз дозволить нам краще зрозуміти, наскільки результативними є наші інноваційні проекти та які можливості існують для подальшого розвитку інноваційного потенціалу нашого підприємства.

НУВБІП УКРАЇНИ

НУВБІП УКРАЇНИ

Таким чином, ефективність управління інноваційним розвитком в ТОВ "НПЦ Україна" визначається загальними та частковими показниками, які допомагають нам приймати обґрунтовані рішення та досягати високих результатів у сфері інноваційної діяльності. (Рис 3.8).

Рис. 3.8 Схема показників доцільності управління інноваційним розвитком на основі прикладу ТОВ «НПЦ Україна»

Ефективність управління інноваційним розвитком ТОВ "НПЦ Україна" залежить від того, як показники, які характеризують і підтримують впровадження інновацій, розвиваються в часі. Якщо спостерігається позитивна динаміка цих показників, це свідчить про ефективність управління інноваційним розвитком підприємства.

Однак, якщо на ТОВ "НПЦ Україна" відбувається зниження темпів зміни цих ключових показників, це може свідчити про те, що політика управління інноваційним розвитком підприємства виявляється неефективною.

Для створення таблиці комплексної оцінки управління інноваційним розвитком ТОВ "НПЦ Україна" спочатку визначимо різні аспекти управління інноваціями та присвоїм їм оцінки на шкалі від 1 до 10, де 1 - дуже низький рівень, а 10 - дуже високий рівень. Далі обчислимо середню оцінку для кожного аспекту та загальну комплексну оцінку.

Таблиця 3.1

Комплексна оцінка управління інноваційним розвитком на основі

ТОВ «НЦЦ Україна»

Оцінка (1-10)

спек

ти

упра

влін

ня

інно

ваці

ями

трат

егічн

є

план

уван

ня

інанс

уван

ня

інно

ваці

й

обот

а з

перс

НУБІП України

онал
ом

НУБІП України

нупр
ішні
інно
вації

НУБІП України

заєм
одія
з
парт

НУБІП України

нера
ми
нупр
ішні

НУБІП України

проц
еси
лієні

НУБІП України

ськи
й
вплив

НУБІП України

овні
шні

інно
вації

НУВБІП України

Загальна комплексна оцінка: 8.14 (на основі середнього балу)

Ця таблиця відображає комплексну оцінку різних аспектів управління інноваційним розвитком ТОВ "НПЦ Україна." Загальний бал 8.14 вказує на досить високий рівень управління інноваціями в організації, що свідчить про її успішність у цій сфері.

НУВБІП України

На основі комплексної оцінки управління інноваційним розвитком ТОВ "НПЦ Україна," можна зробити наступні висновки:

середній бал аспектів управління інноваціями складає 8.14 балів, що свідчить про високий рівень ефективності управління інноваційним розвитком.

аспекти, які отримали високі оцінки включають стратегічне планування (9 балів), фінансування інновацій (8 балів), внутрішні та зовнішні інновації (8 та 9 балів відповідно), а також взаємодія з партнерами (9 балів).

Оцінки показують, що ТОВ "НПЦ Україна" успішно впроваджує та управляє інноваціями, має чітку стратегію і фінансову підтримку, сприяє внутрішнім інноваціям та співпрацює з зовнішніми партнерами.

Важливим аспектом є питання внутрішніх процесів (7 балів) та робота з персоналом (7 балів), де може бути потенціал для подальшого вдосконалення.

Загальна комплексна оцінка 8.14 свідчить про високий рівень інноваційної активності ТОВ "НПЦ Україна" та готовність до подальшого розвитку у цій сфері.

Важливо ретельно аналізувати інноваційний потенціал і спрямовувати зусилля на розробку та впровадження інноваційних рішень, що відповідають стратегічним цілям підприємства. Також, необхідно активно співпрацювати з зовнішніми джерелами, включаючи наукові установи, інноваційні стартапи та партнерів з метою обміну знаннями та ресурсами.

НУВБІП України

Підприємство повинно забезпечити ефективну систему управління інноваціями, що включає в себе процес виявлення ідей, відбору та розробки інноваційних проєктів, а також ефективну комерціалізацію інновацій. Важливо також визначити ключові показники успішності інновацій та регулярно їх аналізувати. Управління інноваціями повинно бути вбудоване в корпоративну культуру підприємства та спрямоване на досягнення тривалого успіху на ринку, забезпечуючи при цьому внутрішню ефективність та очікувані позитивні економічні результати.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Висновки до третього розділу

У третьому розділі було проведено аналіз актуального стану та майбутніх перспектив інновацій в агровиробництві на прикладі ТОВ "НПЦ Україна". Виявлено, що інновації стають ключовим фактором розвитку сільськогосподарського сектору та дозволяють підприємствам досягати конкурентних переваг.

Також було розглянуто засоби покращення управління інноваційним розвитком підприємства. Для ТОВ "НПЦ Україна" важливо мати систему управління інноваціями, що включає в себе виявлення ідей, відбір та розробку інноваційних проєктів, а також їх ефективну комерціалізацію. Важливо визначити ключові показники успішності інновацій та регулярно аналізувати їх.

У кінцевому розділі розглянуто обґрунтування стратегічного прогнозування для вдосконалення управління інноваційним розвитком на прикладі ТОВ "НПЦ Україна". Визначено, що стратегічне прогнозування є важливим інструментом для досягнення високих показників інноваційної активності та стати лідером у галузі. Управління інноваціями має бути вбудоване в корпоративну культуру підприємства та спрямоване на досягнення тривалого успіху на ринку.

Отже, на основі аналізу ТОВ "НПЦ Україна" можна підсумувати, що інновації мають великий потенціал для розвитку агровиробництва, і вдосконалення управління інноваційним розвитком є важливим завданням для підприємства. Тільки завдяки системному та стратегічному підходу до інноваційної діяльності можна досягти значущих результатів у цій галузі.

В третьому розділі, присвяченому стратегічному розвитку та управлінню інноваційними ініціативами в агровиробництві, розглядалися ключові аспекти інноваційної діяльності в аграрній сфері України. Переважна частина змісту цього розділу стосується аналізу сучасного стану та перспектив розвитку інноваційної діяльності в агровиробництві. Давайте розглянемо детальніше основні аспекти цього розділу:

необхідність інновацій в агросфері: Сучасне сільське господарство стикається з численними викликами, такими як зміни клімату, зменшення родючості ґрунтів, ріст населення і підвищені вимоги до якості та безпеки продукції. Інновації стають ключовим фактором вирішення цих проблем.

елена агрокультура: В аграрному секторі акцент зміщується в бік збереження навколишнього середовища та сталого виробництва. Впровадження більш екологічних методів виробництва, таких як органічне сільське господарство, може сприяти сталому розвитку агросфери та задоволенню попиту на екологічно чисту продукцію.

глобальна інтеграція та розвиток ринків: Виходячи на світові ринки та співпраця з міжнародними партнерами може збільшити конкурентоспроможність агровиробників та стимулювати інноваційну діяльність. Міжнародна торгівля і співпраця можуть стати джерелом нових ідей та технологій.

інансування та освіта: Фінансування інноваційних проєктів є ключовим фактором для їх успішного впровадження. Доступ до фінансування та інфраструктури для досліджень та розвитку є необхідними для розвитку інновацій.

ахист довкілля та стійке виробництво: Зменшення впливу сільського господарства на навколишнє середовище стає дедалі важливішим завданням в аграрному секторі. Інновації, спрямовані на стале виробництво та збереження природних ресурсів, важливі для забезпечення екологічної сталості.

егіональний розвиток та адаптація: Розвиток інновацій в агровиробництві повинен стати рівномірним для різних регіонів України, сприяючи зменшенню регіональних різниць та забезпечуючи сталість сільськогосподарських угідь.

аркетинг та міжнародне співробітництво: Залучення агровиробників до розвитку інновацій у сфері маркетингу та брендування може сприяти

збільшенню споживчого інтересу до їхньої продукції та розширити ринки збуту. Маркетингові інновації дозволяють аграрним підприємствам краще розуміти потреби та очікування споживачів.

міжнародне співробітництво: Співпраця з іншими країнами та міжнародними організаціями створює можливість обмінюватися інноваційними рішеннями, технологіями та досвідом. Це сприяє розвитку глобальних інноваційних мереж і розширює можливості для експорту української сільськогосподарської продукції.

У висновках до цього розділу можна зазначити, що інновації є важливим фактором розвитку агровиробництва в Україні. Впровадження інноваційних підходів та технологій допоможе підвищити продуктивність, сталість та конкурентоспроможність галузі. Однак для успішного впровадження інновацій потрібна системна підтримка, фінансування, співпраця та освіта.

Тільки через спільні зусилля держави, бізнесу та громадськості можна досягти значних досягнень у сфері інноваційного розвитку аграрного сектору України.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

Управління інноваційним розвитком підприємства було описано як процес, що вимагає розвинених стратегічних напрямків розвитку. Цей процес включає в себе рух наукової ідеї від концепції до практичного впровадження, що потребує розробки відповідної системи зв'язків і відносин.

У зв'язку з вищевикладеним було визначено, що необхідно розробити концепцію механізму управління інноваційним розвитком підприємства, у якій ключовими є організаційні, економічні та виробничі блоки управління.

Важливо також враховувати методологічне наповнення, яке відображає обрані напрямки управління інноваційним розвитком.

У роботі було визначено, що управління інноваційним розвитком підприємства є об'єктивним, цілеспрямованим, динамічним і збалансованим процесом. Воно спрямовано на досягнення якісно нового синергетичного стану інноваційних напрямків управління організаційним, економічним та виробничим розвитком підприємства.

В магістерській роботі були досліджені ключові аспекти управління інноваціями в аграрному секторі на прикладі ТОВ "НПЦ Україна" та компанії Kernel. Результати дослідження дозволяють зробити декілька ключових висновків:

Інновації є важливим фактором успіху в аграрній сфері. Вони допомагають підприємствам підвищити конкурентоспроможність, підвищити якість та продуктивність продукції і впроваджувати нові технології.

Стратегічне управління інноваціями важливо вбудовувати в стратегію підприємства. Інновації повинні відповідати стратегічним цілям компанії і сприяти їх досягненню.

Управління інноваціями вимагає системного підходу. Підприємство повинно мати чітку систему виявлення, аналізу, розробки, впровадження та комерціалізації інновацій.

Інновації потребують неперервного вдосконалення та адаптації.

Підприємства повинні бути готові до змін, включаючи організаційні, економічні та виробничі зміни.

важливо створити інноваційну культуру на підприємстві, що стимулює працівників до внесення нових ідей та участі в інноваційних проектах.

партнерства та зовнішні зв'язки грають важливу роль у впровадженні інновацій. Вони дозволяють підприємствам отримувати доступ до нових технологій та ресурсів.

стратегічне прогнозування важливо для планування та реалізації інноваційних ініціатив. Воно допомагає підприємствам передбачати майбутні тенденції та адаптувати свою стратегію до них.

Отже, управління інноваційними процесами є надзвичайно важливою складовою успіху в аграрній сфері. Підприємства, які вміло керують інноваціями та враховують їх у стратегічному плануванні, мають більше можливостей для стійкого розвитку та конкурентної переваги на ринку.

Метою управління інноваційним розвитком підприємства є підвищення рівня його інноваційного потенціалу. У цьому контексті, важливо застосовувати економічні методи та інструменти, які можуть забезпечувати прямий або опосередкований вплив на діяльність підприємства.

На основі дослідження методів управління інноваціями та організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства, було виокремлено ключові інструменти та показники, які дозволяють оцінити організаційно-економічне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства. Ці інструменти та показники грають важливу роль у передбаченні необхідності своєчасного вдосконалення стратегії інноваційного розвитку підприємства, в оцінці інноваційного потенціалу та в установленні можливостей та ресурсів для впровадження інновацій.

У висновках до розділу " Управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств " підкреслено важливість розробки та впровадження ефективних стратегій управління інноваціями в аграрній сфері, оскільки це сприяє

підвищенню конкурентоспроможності підприємств та розвитку інноваційного потенціалу.

Висновки підкреслюють те, що інновації є важливим рушійним фактором для аграрного сектору, і їх ефективне управління вимагає цілеспрямованих стратегій та методів. Робота розглядає інновації як ключовий елемент для забезпечення сталого розвитку аграрної сфери і підкреслює важливість застосування економічних методів управління для досягнення цієї мети.

На підставі проведеного дослідження та отриманих результатів можна запропонувати наступні рекомендації для підприємств в аграрній сфері, що бажають удосконалити управління інноваційними процесами:

будування інновацій в стратегію: Підприємства повинні внести інновації в свою стратегію розвитку. Це означає, що інноваційні ініціативи повинні бути відповідні стратегічним цілям та завданням компанії і сприяти досягненню їх.

розвиток інноваційної культури: Підприємства повинні створити інноваційну культуру серед своїх працівників. Для цього слід стимулювати співробітників до внесення нових ідей, надавати можливості для творчого розвитку та участі у інноваційних проектах.

системний підхід до управління інноваціями: Підприємства повинні створити чітку систему виявлення, аналізу, розробки, впровадження та комерціалізації інновацій. Це включає в себе створення внутрішніх процедур та комунікаційних мереж, які сприяють інноваційним процесам.

гнучка адаптація та вдосконалення: Підприємства повинні бути готові до неперервних змін у контексті інновацій. Це може включати в себе організаційні, економічні та виробничі зміни, необхідні для успішного впровадження інновацій.

пошук партнерів і зовнішніх зв'язків: Партнерства з іншими компаніями, науковими установами та громадськими організаціями можуть значно

полегшити впровадження інновацій. Зовнішні зв'язки дозволяють отримувати доступ до нових технологій та ресурсів.

стратегічне прогнозування. Важливо впроваджувати стратегічне прогнозування в процес планування та реалізації інноваційних ініціатив.

Це дозволить підприємствам передбачати майбутні тенденції та адаптувати свою стратегію до них.

Загалом, успішне управління інноваційними процесами в аграрній сфері вимагає цілісного та системного підходу. Підприємства повинні бути готові

інвестувати в інновації, розвивати інноваційну культуру серед працівників та

вдосконалювати процеси управління інноваціями. Важливо також бути гнучкими та готовими до змін, адже інновації вимагають неперервного адаптивного розвитку.

Реалізація цих рекомендацій допоможе підприємствам в аграрній сфері покращити свою конкурентоспроможність, підвищити продуктивність та якість продукції, а також впровадити нові технології та методи виробництва. У кінцевому результаті, це сприятиме сталому розвитку та успіху на ринку.

Робота підкреслює, що інновації є необхідним фактором успіху для аграрних підприємств і наголошує на важливості інтеграції інноваційних підходів у стратегічне управління. Дослідження показує, що підприємства повинні виявляти інноваційні можливості, розробляти нові продукти та технології, а також впроваджувати їх на практиці.

Завдяки системному підходу до управління інноваціями та стратегічному прогнозуванню, підприємства можуть планувати свою діяльність з огляду на майбутні тенденції та адаптувати їхні стратегії до змін на ринку. Такий підхід сприяє підвищенню конкурентоспроможності та сталому росту.

Важливою рекомендацією є створення інноваційної культури на підприємствах, що стимулюватиме працівників до активної участі у процесах інновацій та внесенню нових ідей. Така культура сприяє творчому підходу до розв'язання завдань та сприяє залученню талановитих співробітників.

Наприкінці, робота вказує на важливість партнерств і зовнішніх зв'язків для успішного впровадження інновацій. Співпраця з іншими компаніями, науковими установами та громадськими організаціями розширює доступ до нових ресурсів та технологій і сприяє обміну знаннями та досвідом.

У підсумку, дана магістерська робота надає важливі інсайти та рекомендації для підприємств в аграрній сфері, які прагнуть покращити своє управління інноваціями та досягти сталого росту та конкурентоспроможності.

Зазначена робота є актуальною та важливою для вдосконалення інноваційного розвитку в аграрній сфері, і вона вказує на значення ефективного управління інноваціями для сталого росту та конкурентоспроможності підприємств у цьому секторі.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: Офіційний веб-сайт (<http://www.me.gov.ua/>).

Державна служба статистики України: Офіційний веб-сайт

Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів: Офіційний веб-сайт (<http://www.consumer.gov.ua/>)

Науково-дослідні інститути та університети України, які займаються аграрними дослідженнями та інноваціями.

Наукові журнали та публікації в галузі аграрних наук та інновацій.

Роботи та публікації українських експертів та фахівців з управління інноваціями в аграрній сфері.

Міністерство Фінансів України веб-сайт (<https://minfin.com.ua/>)

О

Офіційне досьє на кожну компанію в Україні веб-сайт

Вамченко В.М., Волошенюк В.І., Волошенюк І.В. "Інноваційний розвиток аграрної сфери України: сучасний стан та перспективи." Київ, 2019.

Вітиненко В.І., Потова Ю.М., Ларіонова І.А. "Управління інноваційними процесами в аграрному секторі." Київ, 2018.

Вісенко В.М., Ільченко С.В., Лисенко А.В. "Інноваційні процеси в аграрному секторі України: проблеми та перспективи." Київ, 2020.

Мельник В.С., Кучеренко Л.О., Грицай В.П. "Управління інноваційним розвитком сільськогосподарських підприємств." Київ, 2017.

Андрієва О. Ф. Трансфер технологій як інструмент реалізації

інноваційної діяльності: Монографія / О. Ф. Андрієва, А. В. Череп. К.:

Кондор, 2007. 356 с.

Вігонюк Л. П. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації:

Монографія / К.: КНЕУ, 2010. 394 с.

В

У

Б

Безугла К. О. Інформаційно-комунікаційні технології як фактор інноваційного розвитку економіки. Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем. Збірник наукових праць Київ, 2013, випуск 18. С. 42-55.

Блауг М. Управління інноваціям: Україна та зарубіжний досвід:

Монографія / К.: Вікторія, 2011. 312 с.

Василенко В. О. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. К.: ЦУЛ, 2003. 439 с. :

рис., табл. Бібліогр.: С. 418-421.

Гончарова Н. Н. Маркетинг інноваційного процесу: учебное пособие /

К.: 1998. / 276 с.

Грицьов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств:

концепція, методологія, стратегічне управління / Х.: ІНЖЕК, 2013. 308 с.

Економіка й організація інноваційної діяльності : підручник / за ред.

О. І. Волкова, М. П. Денисенка. К.: Професіонал, 2011. 460 с.

Жихор О. Б. Інноваційний розвиток регіону: монографія / К.: УВС НБУ, 2012.

251 с.

Заблоцький Б. Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч.

посіб. / Львів: Новий Світ-2000, 2008. 436 с.

Зубов А. В. Информационные технологии в лингвистике : учеб. пособие для

студ. лингв. фак-тов высш. учеб. завед. / Х.: Академия, 2014. 208 с.